

DRAUGAS

PERIODICALS
August 14, 2002
Vol. LXXX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TRČIADINIS - WEDNESDAY, RUGPJČIO - AUGUST 14, 2002

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 08-13-02

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 157
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Nijolės Maskaliūnienės žvilgsnis į praėjusį gyvenimą ir paskutinę jos kelionę...

2 psl.

Bronius Nainys prieštariau autoriui, teigiančiam, kad lietuvių Karaliaučiaus srityje – tik lašas jūroje.

3 psl.

Gražinos Landsbergienės pastangomis tūkstančiai vaikų susilaukia pagalbos.

4 psl.

Dar apie Dainavoje vykusią konferenciją „Tikėkime savo ateitimi“.

5 psl.

„Pagalba Lietuvai“ direktorių taryboje.

6 psl.

Sportas

* Ispanijos Malagos „Unicaja“ krepšinio klubo prezidentas Anchel Fernandez Noriega ir Lietuvos vidurio puolėjo Arvydo Sabonio atstovas Arturo Ortega pirmadienį per pusryčius Malagoje derėjosi dėl galimos krepšinio sutarties su šia Ispanijos komanda. Kaip antradienį pranešė Ispanijos dienraštis „Sur“, nors ne viena pusė nesutiko atskleisti finansinių sąlygų, kryptama link 1 mln. eurų (3.45 mln. litų) sumos už sezoną. Tokiomis sąlygomis A. Sabonis taptų brangiausiu elitinėje Ispanijos ACB krepšinio lygoje rungtyniaujančio Malagos klubo žaidėju. Pats A. Sabonis nuo praėjusios savaitės yra JAV, kur buvo susitikęs su NBA lygoje rungtyniaujančio Portlando „Trail Blazers“ klubo prezidentu Bob Whitsitt ir treneriu Maurice Cheeks. Pastarieji liko patenkinti žaidėjo fizine būkle. Oregono valstijos spaudos minimi, jog A. Sabonis už sezoną NBA lygoje gaudavo nuo 6 iki 8 mln. JAV dol. „Dabar būtent Sabas turi nuspręsti: NBA pinigai ir vardas, ar patogumas žaisti „Unicaja“, su kuria padarytų perversmą ACB lygoje“, daro išvadą Ispanijos dienraštis „Marca“.

* Prancūzijos teismas atmetė advokatų prašymą palikti iš kalėjimo lietuvių dviratininko žmogą.
* „Gazprom“ vadovaujamam susivienijimui už Kauno elektrinę siūlo 116.5 mln. litų.
* Seimo pirmininkas ragina konservatorius nekurstyti aistrų dėl pensijų sovietmečio veikėjams.
* Vilniaus savivaldybė žada valyti Neries vagą.
* Lietuvos miškus nuolios sausra ir gaisrai.
* Seimo valdyba sumažino kitų metų parlamento biudžetą, tačiau jis vis tiek viršija šiemetinį.

Naujausios žinios

* Prancūzijos teismas atmetė advokatų prašymą palikti iš kalėjimo lietuvių dviratininko žmogą.

* „Gazprom“ vadovaujamam susivienijimui už Kauno elektrinę siūlo 116.5 mln. litų.

* Seimo pirmininkas ragina konservatorius nekurstyti aistrų dėl pensijų sovietmečio veikėjams.

* Vilniaus savivaldybė žada valyti Neries vagą.

* Lietuvos miškus nuolios sausra ir gaisrai.

* Seimo valdyba sumažino kitų metų parlamento biudžetą, tačiau jis vis tiek viršija šiemetinį.

Ar bus išaiškinta savanorio nužudymo paslaptis?

1997 m. sausio 31 d., Kauno Šilainių mikrorajono Kuršių gatvėje nugriaužė galingas sprogdymas, kurio metu savo automobilyje žuvo žmogus.

Dviratininkas Raimondas Rumšas nevartojo dopingo

Vilnius, rugpjūčio 13 d. (BNS) — Lenktynių „Tour de France“ trečiosios vietos laimėtojas, lietuvių dviratininkas Raimondas Rumšas nevartojo draudžiamų dopingo preparatų, rodo Švedijoje atliktas sportininko šlapimo tyrimas.

Tai antradienį pranešė Kūno kultūros ir sporto departamento darbo grupė, kurios sumanymu praėjusį ketvirtadienį Rygoje R. Rumšui buvo atliktas papildomas dopingo tyrimas. Darbo grupės pranešimu, iš Latvijos antidopingo komisijos gautame fakse pranešama, kad į netoli Švedijos sostinės Hudingės miestelyje esančią laboratoriją išsiųsto šlapimo testo rezultatai yra neigiami – jame nerasta jokių draudžiamų preparatų vartojimo pėdsakų.

Kaip antradienį sakė R. Rumšas, dėl tyrimų jis „nė kiek nesijaudino“. Pasak jo, „tyrimai patvirtina, kad aš tikrai esu švarus, niekas man negali turėti jokių pretenzijų“.

R. Rumšas teigė, kad atliktais tyrimų rezultatais bandys pasinaudoti padedant Prancūzijos kalėjime laikomai žmogui.

Tikimasi, kad tyrimo rezultatai padės R. Rumšui per rugpjūčio 15 dieną vyksiantį Lozanoje (Šveicarija) susitikimą su Tarptautinės dviračių federacijos atstovais.

Rygos sporto medicinos centras tyrimui pasirinktas todėl, kad jis turi tokio lygio tyrimams reikalingus leidimus ir sąlygas, ko nėra Lietuvoje. Tačiau centre nėra reikalingos įrangos iširti mėginius, todėl jie buvo išsiųsti į Vokietiją ir Švediją.

Taip buvo nužudytas vienas pirmųjų Lietuvos savanorių, buvęs Kauno savanorių rinktinės vadas ir Valstybės saugumo departamento Kauno skyriaus darbuotojas Juras Abromavičius.

Praėjo penkeri metai, tačiau ši kraupų nusikaltimų gaubia neįžinomybės skraistė. Dėl šio

fakto 1997 m. sausio 31 d. Kauno apygardos prokuraturoje buvo iškelta baudžiamoji byla pagal Lietuvos Respublikos Baudžiamojo kodekso 105

str. 5 punktą ir prie Generalinės prokuratūros 1997 m. vasario 1 d. buvo sudaryta tarpžinybinė darbo grupė, kuriai vadovavo generalinio pro-

kuroro pavaduotojas A. Paulauskas (dabar LR Seimo pirmininkas).

Nukelta į 3 psl.

Rugpjūčio viduryje Lietuvoje buvo nupjauta 83.6 proc. deklaruotų grūdinių kultūrų plotų. Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos duomenimis, iš viso Lietuvoje deklaruota 530,720 hektarų (ha) grūdinių kultūrų. Iš viso Lietuvoje nupjauta 29,330 ha deklaruotų rugių pasėlių, 211,190 ha žieminių ir vasarinių kviečių, 152,760 ha žieminių ir vasarinių miežių bei 50,210 ha kitų grūdinių augalų.

Gedimino Svitovaitis (Elta) nuotr.

Krikščionys demokratai gina Lietuvos žemdirbius

Vilnius, rugpjūčio 13 d. (Elta) — Lietuvos krikščionys demokratai palaiko smulkiųjų Suvalkijos žemdirbių reikalavimus ir peikia valdžią bei žemės ūkio rūmus, kurie negirdi ūkininkų balso. Krikščionių demokratų teigimu, socialdemokratams, pamiršę savo ideologines nuostatas, kaime toliau vykdo liberalų politiką, „skurdinančią patį skurdžiausią“. Partijos pareiškime valdžia, žemės ūkio rūmai (ŽŪR) raginami atstovauti ne tik stambiųjų ūkininkų interesus ir juos ginti, tačiau atsižvelgti ir į smulkiuosius žemdirbius.

Antradienį surengtoje spaudos konferencijoje pristatydami partijos pareiškimą, krikščionių demokratų valdybos pirmininkas Petras Gražulis teigė, jog kaime ties skurdo riba atsidūrė 40 proc. gyventojų. Tokia nenormali padėtis kaime, anot jo, susidaro dėl to, kad valdžia skyrė nepakankamai dėmesio didžiulei smulkiųjų žemdirbių

grupe, ypač pieno gamintojams, neskatino kooperacijos, leido monopolizuoti pieno perdirbimą ir toliau leisti monopolizuoti jo supirkimą, neparengė tinkamos socialinės programos kaimui.

„Tenka tik apgailestauti, kad dabartinė valdžia smulkiųjų ūkininkų atžvilgiu yra visiškai kurčia ir negirdi jų problemų, nenori išsiklausyti į jų keliamus reikalavimus“, sakė P. Gražulis. Anot parlamentarų, socialdemokratinės politikos kaime „nėra nė kvapo“.

„Man kyla klausimas, o kas šiandien yra valdžioje — liberalai, atstovaujantys turtuolius, ar socialdemokratai, kurių pagrindinė nuostata ginti darbininką, ūkininką ir labiausiai skriaudžiamą asmenį“, klausė parlamentarai.

Jis taip pat atkreipė dėmesį į situaciją, kai nuolat mažėjant pieno supirkimo kainoms, parduotuvėse pieno produktų kainos nekinta.

Nukelta į 5 psl.

Palangoje dėl variklio gedimo nutūpdytas LAL lėktuvas

Palangoje pirmadienį dėl variklio gedimo buvo priverstas nutūpti „Lietuvos avialinijų“ (LAL) dvimotoris turbosraigtinis lėktuvas „Saab 2000“, skridęs iš Kopenhagos į Vilnių.

Kaip informavo Lietuvos civilinės aviacijos administracijos vadovas Alvydas Šumskas, lėktuvui skrendant virš Nidos, kapitonas pastebėjo, jog sumažėjo kairiojo variklio sukiai ir nusprendė išjungti minėtąjį variklį. Lakūnas nusprendė nutūpdyti orlaivį Palangos tarptautiniame oro uoste. A. Šumsko teigimu, incidentas bus vertinamas kaip rimtas.

Priverstinai nutūpusio lėktuvo keleiviai autobusu buvo atvežti į Vilnių.

Tai jau trečiasis šiemet LAL turimų „Saab 2000“ gedimas, dėl kurio lėktuvai buvo priversti leistis su vienu neveikiančiu varikliu.

Nukelta į 5 psl.

Konservatorių vadovas kritikuoja referendumo idėją

Vilnius, rugpjūčio 13 d. (BNS) — Opozicinės Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) vadovas, Seimo narys Vytautas Landsbergis antradienį griežtai sukritikavo grupės visuomenės veikėjų mėginimą skelbti referendumą dėl piliečių įstatymų iniciatyvos palengvinimo, sakydamas, jog tai gali nulemti „minios valdžios“ atsiradimą.

„Igyvendinus naująjį metodą, Seimas turėtų tiesiog gintis, jis būtų lengvai provokuojamas, skaldomas ir kompromituojamas, o parlamentinę demokratiją de facto pakeistų ochlokratija — minios valdžia“, antradienį išplatintame pareiškime teigia V. Landsbergis.

Rugpjūčio pradžioje Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) užregistravo 15 žmonių iniciatyvinę grupę, ketinančią surinkti 300,000 parašų, kurie leistų skelbti referendumą.

Referendume, tarp kurio autorių yra Teisės universiteto profesorius Alfonsas Vaišvila ir filosofas Krescentijus Stokus, siūloma piliečiams priimti nuostata, kad Seimas privalėtų svarstyti įstatymo projektą, jeigu jį siūlo 20,000 rinkimų teisę turinčių gyventojų.

o tokio projekto atmetimui būtų privaloma dviejų trečdalių parlamentarų dauguma.

Iniciatyvinės grupės nariai ketina siūlyti palengvinti referendumo skelbimo sąlygas — sumažinti Konstitucijoje įtvirtintą reikalavimą nuo 300,000 iki 100,000 žmonių.

„Pagal iniciatoriaus siūlymą naujoviškas bet kurio, net visai populistinio arba žalingo valstybei įstatymo priėmimas priklausys bemaž tik nuo 20,000 pasirašiusių piliečių — pavyzdžiui, populiaraus koncerto klausytojų arba agurkų baltaus valgytojų“, teigia V. Landsbergis. Konservatoriaus teigimu, referendumo esmė, nepaisant jo „blizgčių, ypač pensininkams ir smulkiems verslininkams“, yra „gauti naują įstatymų leidybos būdą“.

Referendume iniciatyvinę grupę taip pat siūlo gerinti verslo sąlygas — nuo 2003 metų pusę lėšų, gautų privatizuojant valstybės ir savivaldybių turtą, skirti smulkiąjam verslui plėtoti ir nedarui mažinti. Taip pat siūloma prezidento įgaliojimus įsteigti Mažosios verslo plėtros fondą, kuris administruotų šiam verslui skiriamas lėšas.

Amerikos indėnai mokys lietuvius pėdsekystės

Druskininkai, rugpjūčio 13 d. (Elta) — Šią savaitę Druskininkuose viešinti elitinio JAV muitinės patrulių padalinio „Shadow Wolf“ pėdseikių grupė 20-čiai lietuviams pasieniečių surengė teorinius ir praktinius mokymus.

Antradienį prasidėjusiuose praktiniuose pėdsekystės mokymuose lietuviams bus mokomi apžinti sienos pažeidėjus, juos susekti, nustatyti kada ir kaip buvo pereita siena. Tam bus parinktos sunkiai prieinamos bei nepravažiuojamos vie-

tovės Lietuvos ir Baltarusijos pasienyje.

Elitinis JAV muitinės patrulių padalinys suformuotas iš Šiaurės Amerikos indėnų genčių atstovų, kurie yra sukaupe didžiulę panašaus darbo patirtį. Naudodami senovinių indėnų pėdsekystės metodus ir išlavintą uoslę jie, praėjus net savaitė po sienos pažeidimo, gali nustatyti, kas, kaip ir kokia transporto priemone nelegaliai kirta siena. Nuo 1970-ųjų „Shadow Wolf“

Nukelta į 5 psl.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

Praha. Čekijos sostinėje Prahoje antradienį gaudė sirenos, o tūkstančiai istorinio senamiesčio gyventojų, priartėjus didžiausiajai per daugiau kaip 100 metų potvynio bangai, buvo priversti palikti savo namus. Potvyniai Čekijos pietuose, per kuriuos jau žuvo 7 žmonės, kilo dėl nesiliaujančių liūtų. Vltavos upės potvynio bangai priartėjus prie sostinės, valdžia nurodė evakuoti maždaug 50,000 gyventojų. Sostinės merijos duomenimis, Vltavos vanduo kas 15 minučių pakyla 10 cm ir gali iš viso užlieti 28 miesto rajonų 490 gatvių. Evakuotiems žmonėms suteiktas laikinas prieglobstis, mieste visą parą dirba apie 6,000 ugniagesių, policininkų, kariškių, civilinės saugos specialistų ir savanorių. Del smarkių liūtų potvyniai

kilo ir kaimyninėse Vokietijoje bei Austrijoje, o Rusijoje per potvynius žuvo dešimtys žmonių. Iš viso per pastarosios savaitės audras ir potvynius Europoje žuvo daugiau kaip 70 žmonių.

Ryga. Svarbiausi klausimai, kuriuos turi išspręsti vyriausybė, Latvijos gyventojų nuomone, yra nedarbas ir naujų darbo vietų kurimas, taip pat socialinės apsaugos reikalai ir sveikatos apsauga, rodo apklausos, kurią liepą surengė bendrovė „Latvijas Fakti“, rezultatai.

JAV

Vašingtonas. Jungtinės Valstijos pirmadienį neišreiškė nuostabos, kad Bagdadas, regis, vėl atsisakė leisti Jungtinių Tautų (JT) tikrintojams atlikti naujus ginkluotės patikrinimus, nors per pastarąsias kelias savaites Irakas ne

kartą buvo užsiminęs apie tikrintojų galimybę sugrįžti. „Man (Irako atsisakymas) nėra jokia ypatinga naujiena. Manau, kad mes visiškai aiškiai sakėme, jog Irakas ir toliau neduoda tiesaus atsakymo JT“, sakė JAV Valstybės departamento atstovas spaudai Philip Reeker. Irako informacijos ministras Mohammad Said al-Sahhaf televizijos kanalui „Al-Jazeera“ pirmadienį pareiškė, jog rengti naujus patikrinimus nėra būtinybės, nes JT ginkluotės tikrintojai jau „baigė savo darbą“ jo valstybėje.

Jungtinės Valstijos reiškia nerimą dėl Baltarusijos ryšių su „kritinėmis“ valstybėmis, tarp kurių yra ir Irakas, pareiškė JAV valstybės sekretoriaus pavaduotojas Steven Pifer. „Anksčiau mes esame matę tiesioginių Baltarusijos ir Irako santykių, ignoruojant Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos šiai valstybei įvestas sankcijas, pavyzdį, pažymėjo JAV diplomatas. Jis pranešė, kad JAV ne-

rimą kelia padėtis, susijusi su ginkluotės pervežimu ir perdavimu valstybėms, įtariamoms bendradarbiavimu su tarptautiniais teroristais.

Los Angeles. Net ir miręs Elvis Presley tebėra karalius — pirmadienį populiaraus verslo žurnalo „Forbes“ tinklalapyje „Forbes.com“ paskelbtame daugiausiai per metus „uždirbusių“ mirusių žmonių sąrašą jis užima I vietą. E. Presley nuo 2001 m. birželio iki 2002 m. birželio „uždirbo“ 37 mln. JAV dol.

ARTIMIEJI RYTAI

Gaza, Gazos Ruožas. Palestiniečių kovotojų grupuotė „Hamas“ antradienį atėmė višas viltis dėl išpuolių Izraelyje pabaigos ir pažadėjo tęsti savo kampaniją prieš Izraelio okupaciją visomis priemonėmis, įskaitant savizudžių išpuolius. „Hamas“ nepriims jokio dokumento, kuriame nebus numatyta teisė priešintis visose palestiniečių žemėse“, sakė „Hamas“ vadas Gazos Ruožas Ismail Abu Shanab.

RUSIJA

Maskva. Valstybinės imonės „Rusijos televizijos ir radijo tinklai“ generalinis direktorius Genadij Skliarov sukritikavo Baltarusijos valdžios sprendimą nuo rugpjūčio 12 d. išjungti Baltarusijos teritorijoje Rusijos radijo stočių „Majak“ ir „Junost“ transliaciją, taip pat sutrumpinti televizijos kanalų RTR ir NTV transliacijų laiką. „Tai labai neigiamas gestas“, sakė G. Skliarov.

Baltijsk. Magnetinių kortelių įvedimo Karaliaučiaus srityje gyventojams klausimas — techniškai svarstyti tema, pareiškė Rusijos prezidento specialusis atstovas Karaliaučiaus srityje Dmitrij Rogozin, komentodamas Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus pasiūlymą spresti srities gyvenčių kelionių per Lietuvą problemą įvedant magnetines kortelas. „Magnetinės kortelės gali tapti vizų pakaitalu sprendžiant vizų problemą regioninių lygiu. Tai yra, ši te-

ma techniškai svarstyti. Aš nesakau, jog atmetiau ją iš pat pradžių. Bet ji neišsprendžia svarbiausių problemų. Magnetinės kortelės — tai tos patios vizos. Tik kitu rakursu“, sakė D. Rogozin.

AFGANISTANAS

Kabulas. Lydimas aukštų politikų ir ekonomistų delegacijų, Irano prezidentas Mohammad Khatami antradienį atvyko į Kabulą vesti derybų su JAV remiama Afganistano vyriausybe, kuriai vadovauja prezidentas Hamid Karzai. M. Khatami atvyko į Afganistaną pirmą kartą po pernykščio Talibano jėgų nuėjimo režimo žlugimo. Kabulo oro uoste Irano vadovą sutiko H. Karzai. Oro uostą saugojo stipri apsauga, kurioje dalyvavo ir Afganistano vadovą saugantys JAV specialieji pajėgų kariai. M. Khatami, kuris nepritaria užsienio, ypač Amerikos karių, pajėgų buvimui Afganistane, pagyrė afganistaniečių pasipriešinimą islamistams Talibano režimui, nuvertiam praėjusių metų pabaigoje.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė J.V.S. Irena Regienė

PABERTOS DIENOS... PAKELYJE

Nijolė Maskaliūnienė 4 metus kovojo su „Amyotrophic Lateral Sclerosis“ (ALS), geriau žinoma, kaip „Lou Gehrig“ nepagydoma liga, kur kojų, rankų nervų neuronai nustoja veikti ir žmogus nebegaali valdyti nei kojų, nei rankų, plaučiai silpnėja, širdies spaudimas šokinėja. Plaučiai nusilpsta, širdis sustoja plakusi... Nijolė mirė miegodama. „Pabertos dienos... pakelyje“ parašytos porą mėnesių prieš mirtį... Mirė š.m. liepos 27-tą dieną.

Juntu, kad jau nebemiegu, tačiau dar neatidaru akių. Ramiai guliu ir klausausi savo kūno ritmo... Juntu, kad esu labai pavargusi... Juntu kaip skauda pečiai, tirpsta kojos. Bandau jūdinti rankų pirštus — dar juda, tačiau kažkaip sunkiai. Pamažu atmerkiu akis... vėl nauja diena. Perbėga mintis: „Ačiū Tau, Dieve, už dar vieną dieną!“

Namuose tyli. Aš pabudau pirmutinė. Žvilgsnis krypta į langą prie mano lovos ir su ilgesiu žvelgiu į tą keturkampį mano pasaulį. Matau kampą stogo, didžiulės eglės šakas ir kitoje gatvės pusėje augančio ąžuolo viršūnę. Mano pasaulis nesikeičia — kasdien vieno. Tik kartais matau saulėtą vaizdą ir viskas atrodo ramu, o kartais apsiniauks ir vėjas drasko medžių šakas.

Ši rytą maloni staigmena. Ant palangės strakši žvirbulukas ir visai be baimės stebi mane pro stiklą. Aiškinu jam, koks jis laimingas, kad gali strakseti, kad gali pakelti sparnelius ir skristi, kur širdis trokšta. Tačiau jis abejingai apsidairo ir nuskrenda... Man darosi liūdna, netekus lankytojo.

Perkeliu žvilgsnį į kambarį. Visa siena prieš mano lovą nukabinta padidintomis nuotraukomis ir vinjetėmis. Mažosios nuotraukos stovi rėmeliuose ant mano didelės palangės ir ant staliuko prie lovos kartu su daugybe vaistų buteliukų. Visa ši galerija buvo sustatyta ir sukabinta mano prašymu, nes dar nors mintimis noriu keliauti...

Ant spintelės stovi mano vestuvinė nuotrauka. Tiek daug metų prabėgo... Žiūriu į savo jauną besišypsantį veidą — veidą pilną pasitikėjimo ateitimi ir savo pasirinkto gyvenimo keliu... Kiek daug metų, kiek daug džiaugsmo, nuotykių, kelionių. Bet taip pat ir sunkių valandų bei rūpesčių. Žvilgsnis slenka į nuotrauką, kur mažas sunelis, viena rankyte apsikabinęs mano kaklą, žvelgia į mane savo meilės pilnomis mėlynomis akutėmis... Kodėl tos dienos taip greitai prabėgo, kai aš buvau „Mamytė“ — svarbiausias žmogus jo pasaulyje?

Matau nuotraukytę iš Bangkoko, Tailando, kai jis vaikų darželio šventėje vaidino Žynį — su aukšta, žvaigždėm nuseta, kepure ir apsiaustu. Štai mudu su vyru prie savo burlaivio „Leoni“, kur kas antra sekmadien „Golf of Siam“ burliuodavome su „Royal Yacht Club“ nariais. Čia dažnai įsijungdavo ir Tailando karalius, entuziastingas burliuotojas. Atsimenu, kaip juokdavomės, kai jo mažą vienvietį burliuotį sekdavo karo laivas ir vandenį plaukiojo apsaugos narai. Matau mūsų visus New Delhi, Indijoje, sėdintius ant suoliuko prieš Taj Mahal mauzo-

lijų. Štai mes, vėjo blaškoma plaukais, jau stovime viduryje Tienamen aikštės, Kinijoje. Čia jau atostogos Čikagoje. Mes visi trys prie Dariaus ir Gireno paminklo po Lino skauto įdžio — labai išdidus gavęs geltoną kaklaraištį.

Sypsaisi, žiūrėdama į Liną su tėte amerikiečių skautų stovykloje Seoul, Korėjoje. Atsimenu, koks išdidus buvo grįžęs mano skautas, kai tėtis buvo vienintelis iš visų tėvų, kuris ir lyjant uždegė laužą vienu degtuku! Žvilgsnis nukrypta į mažą nuotraukėlę, kurioje mudu su Linu stovime snieguotoje viršūneje Mount Souk, Korėjoje. Prisimenu ir šypsausi. Ekskursijoje į šį kalną dalyvavo 16 žmonių, 10 vyrų ir 6 moterys. Palipę po poros valandų pasiekėme mažą namelį, kuriame degė židynys, buvo šilta ir galėjome gauti arbatos. Vadovas pasiūlė čia moterims pasilikti ir palaukti, o toliau lipti tik vyrams, nes matėsi ledas, darėsi slidu ir reikėjo susirišti virvėmis. Išdėjęs už trejų vyrų, mūsų 13 metų sūnus ir mudu su Leonu. Logika sakė, kad nelipčiau, bet negalėjau atsispirti 13 metų sūnui, kai jis prašė: „Mamytė, lipk su mumis, kai užlipsiu aš tau padėsiu“. Mačiau, kaip Linas buvo išdidus, kad jo mama drąsėnė už kitas moteris. Dabar tyliai juokiuosi, prisimindama, kad, kai galų gale pasiekėme kalno viršūnę, aš gulėjau ant ledo be jėgų ir vos atsistočiau „pergalės“ nuotraukai...

Štai mudu su Linu Rhyadh, Saudi Arabijoje, stovime po pilna datulių palme, vilkėdami ilgus saudietiškus drabužius. Už oazių, kokia nuobodi ir monotoniška Saudi Arabijos dykuma, bet kartu kokia didinga ir grasinanti. Niekas nedrįsta per ją pasileisti be pilno bako benzino ir daug geriamo vandens. O naktį taip arti žvaigždės! Rodos ištiesium ranką ir nuskintum vieną, lyg kokį žiedą...

Namuose dar vis tyli. Paimu rožinį ir pirštai varsto karoliukus. Pradėdama kiekvieną paslaptį, vis prašau ir prašau: „Viešpatie, sustiprink mane, kad miegodama galėčiau priimti Tavo valią... Viešpatie, suteik malonę, kad visi mano brangieji būtų apsaugoti nuo baisių ligų ir nelaimių. Aušros Vartų Motina, saugok ir globok Lietuvą, leisk jai būti laisvai, progresyviai ir prašau, kad tauta vėl grįžtų į Viešpaties malonę ir meilę“. Taip pat dėkoju: „Ačiū, Viešpatie, kad gimiau mylinčioje šeimoje... ačiū už motinystės dovaną... ačiū už tiek daug draugų ir pažįstamų, kurie neapleido manęs šioje baisioje ligoje ir skaidrino mano gyvenimą visokeriopa pagalba, švelniu žodžiu ir malda“.

Girdžiu, jau vyras atsikėlė. Varstosi durys — eina atsinešti laikraštį. Štai ir aš gaunu dalį. Bet žinios niūrios, kiek daug juodosios kronikos. Skaitau politines žinias ir galvoju... kokį pasaulį aš paliksiu savo sūnui? Tiek daug visokių pavojų ir netikėtumų. Kaip teisingai sakoma, kad pragara žmonijai sau pati sukuria žemę... Žiūriu į laikrodį. Laikas pradėti imti pirmuosius vaistus. Pakeliu elektrinės lovos galvą ir atsargiai išgeriu piliulę. Dabar turiu ramiai gulėti visą valandą, nes vaistų veikimas, pagal daktarą, to reikalauja. Ir vėl keliauju... O kokia graži ši mūsų planeta! Prisimenu Katmandu, Nepalą, tą nepaprastą Himalajų kalnų grožį, kai, saulei tekant, skrendi mažą lektuvą, kalnų viršūnės sutvysta vaivorykštės spalvomis, vos tik palietus pirmiems saulės spinduliams. Dar niekad nesijutau taip arti Dievo, kaip tada. Atsimenu tuos rytus Kašmyre, Indijoje, kur visą savaitę gyvenome laive (house boat) viduryje Dahl ežero. Atsibūdai ten ne nuo triukšmo, bet nuo visiškos tylos! Nuo denio matydavai baltas, geltonas ir rausvas vandens lėlijas ir nuostabius žydriaspalvius paukščius (kingfishers), įvairiausių spalvų oranžinius, raudonus, žalius, mėlynus, skraidančius virš vandens ir ieškančius „pusryčių“. Iš toli

Nijolė Bertasiūtė - Maskaliūnienė

SESĖS NIJOLĖS PASKUTINĖ KELIONĖ

Daugiau negu ketvirtą metų kantriai kovojusi su sunkia neurologinė liga, š.m. liepos 27 d., 11:20 val. ryte Palos Park, IL, ligoninėje mirė a.a. ASS fil. Nijolė Maskaliūnienė.

Velionė 1932 m. buvo gimusi Lietuvoje, Rokiškio apskr. Salose. Pokario metu mokėsi ir baigė Uchtės lietuvių gimnaziją Vokietijoje, o emigravusi Amerikon — St. Mary of the Woods kolegiją Indianoje. Ištekėjusi už inž. Leono Maskaliūno susilaukė venturto sūnaus Lino. Vyru dirbant įvairiose pasaulio šalyse, jau nei šeima teko daug keliauti ir susipažinti su įvairių tautų ir rasų žmonėmis bei skirtingomis jų kultūromis.

Po daugelio metų sugrįžus Amerikon, apsigyveno Čikagoje, o vėliau Palos Park, IL.

Varstosi durys — eina atsinešti laikraštį. Štai ir aš gaunu dalį. Bet žinios niūrios, kiek daug juodosios kronikos. Skaitau politines žinias ir galvoju... kokį pasaulį aš paliksiu savo sūnui? Tiek daug visokių pavojų ir netikėtumų. Kaip teisingai sakoma, kad pragara žmonijai sau pati sukuria žemę...

Žiūriu į laikrodį. Laikas pradėti imti pirmuosius vaistus. Pakeliu elektrinės lovos galvą ir atsargiai išgeriu piliulę. Dabar turiu ramiai gulėti visą valandą, nes vaistų veikimas, pagal daktarą, to reikalauja. Ir vėl keliauju... O kokia graži ši mūsų planeta! Prisimenu Katmandu, Nepalą, tą nepaprastą Himalajų kalnų grožį, kai, saulei tekant, skrendi mažą lektuvą, kalnų viršūnės sutvysta vaivorykštės spalvomis, vos tik palietus pirmiems saulės spinduliams. Dar niekad nesijutau taip arti Dievo, kaip tada. Atsimenu tuos rytus Kašmyre, Indijoje, kur visą savaitę gyvenome laive (house boat) viduryje Dahl ežero. Atsibūdai ten ne nuo triukšmo, bet nuo visiškos tylos! Nuo denio matydavai baltas, geltonas ir rausvas vandens lėlijas ir nuostabius žydriaspalvius paukščius (kingfishers), įvairiausių spalvų oranžinius, raudonus, žalius, mėlynus, skraidančius virš vandens ir ieškančius „pusryčių“. Iš toli

atplaukdavo valtis su gėlėmis, vaisiais, papuošalais, netgi tigro kailiais. Kiekvieną jų pristatė su savo daina ir tuimi reklamuojama savo prekes. O koks didingas grožis buvo pamatyti garsųjį Ankor Vhat Kambojdijos džiunglėse. Kokia galinga gamta, kuri tarsi atkeršydama už ramybės sudrumstimą, buvo taip smarkiai šimtmėčiais užgniaužusi šią šventyklą. Apleistas ir viešniškas gamtos glėbyje senovės architektūros ir meno liudytojas. Tik, mums belaijojant po šventyklą, tarsi gąsdindami svetimuosius, pasipildavo pulkai visokių rūšių šikšnosparnių...

Atsimenu Bali salą Indonezijoje, kur mūsų vizito metu tebuvo tik vienas viešbutis. Koks vešlumas gamtos, žemės tiesiog garuota gyvybe! Ten pirmą kartą mačiau, kaip moterys savo ilgus, nuostabiai juodus plaukus plauna tekančiame vandenyje. Tik padeda ant akmens ir su kitu akmeniu nuku vana — plauna. Čia vėl mes visi trys akademio skautų sąjūdžio studijų dienose Dainavoje. Stovime pasipuošę stovykliniais kaklaraiščiais. Sūnus jau visa galva praugo tėva. Visi sveiki, visi šypsomės. Štai mes visi ant mūsų „patio“. Aš jau įsikabinusi į abu vyrus dėl pusiaušio svyros, nes vos pastoviu ant kojų. Sūnaus šuo „Buckles“ irgi pozuoja. Nuotraukų su

grįžusi į JAV visa šeima tuoj įsijungė į lietuviškos veiklos sukūrį. Priklausė įvairioms organizacijoms ir jose nevengė nei darbų, nei pareigų. A.a. Nijolei ypač artima buvo skautiška ir labdaros veikla, nevengė ir politinės, ypač tos, kuri siejosi su Lietuva. Net ir sunkios ligos paliešta, sesė Nijolė, rūpestingo vyro Leono slaugoma, dalyvavo įvairiuose renginiuose, suėgose, o kur pajėgė, net iki pastarųjų metų, stengėsi padėti. Todėl neuostabu, kad trečiadienį, liepos 31 d., į Petkaus Lemont, IL, laidojimo namus atsisveikinti su velione atvyko daugiau negu keli šimtai asmenų.

Atsisveikinimo metu prie karstė Akademikų skautų draugovės spalvomis ir ženkleliu pasipuošusios Velionės

atplaukdavo valtis su gėlėmis, vaisiais, papuošalais, netgi tigro kailiais. Kiekvieną jų pristatė su savo daina ir tuimi reklamuojama savo prekes. O koks didingas grožis buvo pamatyti garsųjį Ankor Vhat Kambojdijos džiunglėse. Kokia galinga gamta, kuri tarsi atkeršydama už ramybės sudrumstimą, buvo taip smarkiai šimtmėčiais užgniaužusi šią šventyklą. Apleistas ir viešniškas gamtos glėbyje senovės architektūros ir meno liudytojas. Tik, mums belaijojant po šventyklą, tarsi gąsdindami svetimuosius, pasipildavo pulkai visokių rūšių šikšnosparnių...

Atsimenu Bali salą Indonezijoje, kur mūsų vizito metu tebuvo tik vienas viešbutis. Koks vešlumas gamtos, žemės tiesiog garuota gyvybe! Ten pirmą kartą mačiau, kaip moterys savo ilgus, nuostabiai juodus plaukus plauna tekančiame vandenyje. Tik padeda ant akmens ir su kitu akmeniu nuku vana — plauna. Čia vėl mes visi trys akademio skautų sąjūdžio studijų dienose Dainavoje. Stovime pasipuošę stovykliniais kaklaraiščiais. Sūnus jau visa galva praugo tėva. Visi sveiki, visi šypsomės. Štai mes visi ant mūsų „patio“. Aš jau įsikabinusi į abu vyrus dėl pusiaušio svyros, nes vos pastoviu ant kojų. Sūnaus šuo „Buckles“ irgi pozuoja. Nuotraukų su

atplaukdavo valtis su gėlėmis, vaisiais, papuošalais, netgi tigro kailiais. Kiekvieną jų pristatė su savo daina ir tuimi reklamuojama savo prekes. O koks didingas grožis buvo pamatyti garsųjį Ankor Vhat Kambojdijos džiunglėse. Kokia galinga gamta, kuri tarsi atkeršydama už ramybės sudrumstimą, buvo taip smarkiai šimtmėčiais užgniaužusi šią šventyklą. Apleistas ir viešniškas gamtos glėbyje senovės architektūros ir meno liudytojas. Tik, mums belaijojant po šventyklą, tarsi gąsdindami svetimuosius, pasipildavo pulkai visokių rūšių šikšnosparnių...

Atsimenu Bali salą Indonezijoje, kur mūsų vizito metu tebuvo tik vienas viešbutis. Koks vešlumas gamtos, žemės tiesiog garuota gyvybe! Ten pirmą kartą mačiau, kaip moterys savo ilgus, nuostabiai juodus plaukus plauna tekančiame vandenyje. Tik padeda ant akmens ir su kitu akmeniu nuku vana — plauna. Čia vėl mes visi trys akademio skautų sąjūdžio studijų dienose Dainavoje. Stovime pasipuošę stovykliniais kaklaraiščiais. Sūnus jau visa galva praugo tėva. Visi sveiki, visi šypsomės. Štai mes visi ant mūsų „patio“. Aš jau įsikabinusi į abu vyrus dėl pusiaušio svyros, nes vos pastoviu ant kojų. Sūnaus šuo „Buckles“ irgi pozuoja. Nuotraukų su

manimi kėdėje nėra nei vienos. Keliauju tik po sveiką pasaulį. Realybės nereikia — aš su ju gyvenu. Žiūriu, kad keliauju visą valandą. Ateina pusryčiai ir ryto dovana — puodukas kavos su saują tablečių (tai tik 1/3 kasdienės dozės). Puoduką laikau abiem rankom, nes jos jau dreba. Bandau valgyti, bet pusės maisto ant prijuostelės... Žiūriu į maistą ir galvoju, kaip aš jį suvalgyčiau, kai neturiu jokio apetito. Devyniolika kelionių aplink pasaulį padaryta per 25 metų užsienio tarnybos metus. Nesipildavo suminėti visų įspūdinių kelionių vaizdų ar atsitikimų (malonių ir ne visai malonių) Irake, Šventojoje žemėje, Jordane, Sirijoje, Libane, Egipte, Kuvaite, Alžyre, Tunizijoje, Maroke, jau ne skaitant Europos. O kur dar mūsų nuosava, taip širdžiai miela ir brangi, Lietuva. 1995-ais metais dvi poros išsirušėm į baidarių keklionę su Lietuvos akademikais skautais. Niekad nepamiršiu tos nuostabios kelionės baidarėmis Žeimenos upel... Čia rodos, lyg užmirštas rojus kampelis. Nuostabūs, švarūs miškai, nepriūklinti nei žmogaus, nei gamtos — be brūzgynų, prikirusių šakų, tik iškloti samanų kilimu. Paukšteliai vienas už kitą rungyniauja savo giesmėmis. Vakare prie laužo gėrėme

stovėjo ASD vėliava ir garbės sargyboje budėjo ASD draugovės narės.

Kun. Algirdui Paliokui vadovaujant buvo sukalbėtos maldos, sugiedota „Marija, Marija“. Visuomeniškam atsisveikinimui vadovavo fil. v.s. Vytautas Mikūnas. Atsisveikinimo žodžius tarė Velionės priklausių organizacijų atstovai: Lietuvos vaikų globos „Vaikų viltis“ pirm. Birutė Jasaitienė, Akademinio Skautų sąjūdžio pirm. fil. s. Rimantas Griškėlis, Lietuvos Dukterų dr. jos pirm. v.s. Joana Krutulienė, Illinois Respublikonų lygos pirm. fil. Anatolijus Milūnas, skautininkių „Verspė“ būrelis narė fil. Nijolė Martinaitytė-Nelson, mokslo draugų vardu — Algimantas Kezys. Atsisveikinimas buvo baigtas skautiška giesme „Ateina naktis“.

Ketvirtadienį, rugpjūčio 1 d. Palaimintojo Jurgio Matulio misijos bažnyčioje vyko šv. Mišios, koncelebruojamos kun. Alg. Palioko, SJ, ir kun. Kazimiero Ambraso, SJ. Jautrų pamokslą pasakė kun. Alg. Paliokas, SJ. Įspūdingai giedojo solistė fil. Laima Stepaitytė. Į maldas ir „Marija, Marija“ giesmę jungėsi ir pilna bažnyčia susirinkusių giminių, artimųjų ir draugų.

Po Mišių ilga vilkstinė automobilių su arti 150 asmenų lydyje Velionę jos paskutinėje kelionėje į Lietuvį tautinės kapinės, Justice, IL.

Kapinėse religines apeigas atliko kun. Alg. Paliokas, SJ. Prie kabo visiems padėjo Velionės vyras Leonas Maskaliūnas ir savo mylimos Mamytės atsisveikinimo posmą paskaitė sūnus fil. Linas Maskaliūnas.

Po laidotuvių, Velionės šeimos pakviesti Willowbrook pokyliu salėn Willow Springs, IL susirinko daugiau negu šimtas giminių, draugų ir artimųjų pabendrauti ir prisiminti a.a. Nijolę, jos draugystę, darbą ir jos nuolankų pasirodymą paskutinei kelionei. Teregi Ji amžina laimė Anapūs ir guodžia čia netekties skaudžiai palieistus vyrą Leoną, sūnų Liną, visus šeimos narius, artimuosius ir draugus.

IR

DRAUGAS (USPS-161000) THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, kq nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.
El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rasline@draugas.org
skelbimai@draugas.org

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai primami absoliučiai punktualiai. Susitarimai kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8280

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

TERESE KAZLAUSKAS, M.D.
Vaikų gydytoja
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-349-0887
Priklauso Palos ir Christ ligoninėms.

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslių, prostatos gydymas bei chirurgija
Center for Health,
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Dr. RIMAS NOVICKIS
CHIROPRACTIC PHYSICIAN
Manualinė fizioterapija, akupunktūra, galvos skausmų (ir migrenos), sportinių traumų specialistas
6645W. Stanley Ave., Berwyn, IL
60402. Tel. 708-484-1111.
Valandos kasdien, savaitgaliais susitarus. Kalbame lietuviškai.

MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS
Trūkio, tulžies pūsles, krūtines, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija
300 Bamey Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

bruknių, šaltmėčių ir čiobrelų arbatą, valgėm stinieną ir šernieną su grikių koše, ir negalėjome atsistebėti, kaip viskas buvo skanu. O plaukiant po kiekvieno vingio atsivėrdavo vis gražesni vaizdai. Praplaukėme pro laukinių gulbių šeimynėle. Čia mes pasitiko sparnus ištiesęs, šnypščiantis rūpestingas tėvas — gulbinas.

Pabaigusi „keliauti“, grįžti į realybę, į dabartį. Prasideda mano diena... Štai stovi mano didelė elektrinė kėdė, kurioje praleidžiui dalį savo dienos. Su ja pati galiu įvažiuoti į perdirbtą automobilį ir dar atvažiuoju į PLC bažnytelę. Kas kartą darosi vis sunkiau...

Šalia lovos ant staliuko puodukas su vandeniu, daugybė buteliukų su vaistais, laikrodis, maldaknygė, rožantius ir telefonas, į kurį jau nebegaaliu atsiliepti. Dar toliau CD aparatas su ausinėmis. Klausausi klasikines muzikas. Kiek ne daug žmogui tereikia...

Išaušo vėl nauja diena... Koju su baimė, nes jaučiu, kaip kiekvieną dieną mano jėgos senka... kiekvieną dieną ko nors nustoju... Rytą jau nebeaiškus...

Sudiev, sudiev. Turiu visiems sudiev. Regėsiu laimę aš tenai. Anapus. O kai nukris lemties skirta žvaigždė, Uždekitė žvakutę man ant kapo... Nijolė

AR JAU ATSLIEPĖT?

LSS Vadovybės rinkimų eigos antroji dalis vyksta visu tempu. Kandidatai jau siūlo, plaukia įvairūs pasisakymai, patikslinami balsuotojų sąrašai. Reikia pastebėti, kad nemažai balsuotojų išsišius medžiagos grįžo atgal, nes pašto įstaigos nepersuntė jos į naują adresą gyvenamąją vietą pakeitusiems asmenims.

Turintieji teisę dalyvauti LSS vadovybės rinkimuose, bet dėl kurios priežasties negavę rinkimines informacijos, ar turint kitų su rinkimais susijusių klausimų, prašomi nedelsiant skambinti Rinkimų prezidentui pirmininkui v.s. Romui Fabijonui, tel. 778-448-4027, arba adresu: R. Fabijonas, 21 Commons Drive, Palos Park, IL 60464-1297.

Primenama, kad kandidatų siūlymas ir įvairūs pasisakymai Rinkimų prezidentui turi pasiekti iki rugpjūčio 27 d.

Jei dar neatsiliepėte, paskubėkite. Iki termino beliko vos dvi savaitės.

SKAUTŲ STOVYKLOS JAV IR KANADOJE

Rugpjūčio 7-18 d. — Ramiojo Vandenyno rajono skautų stovykla „Rambyn“ stovyklavietėje, Big Bear, CA.

Rugpjūčio 4-17 d. — Kanados rajono skautų ir skautėlių „Šiaurės žvaigždės“ stovykla „Romuvos“ stovyklavietėje, Kanadoje.

AR BUS IŠAIŠKINTA SAVANORIO NUŽUDYMO PASLAPTIS?

Atkelta iš 1 psl.

Tačiau be įvairių darbinų grupių sudarymo, be vienos kitos kratos pas įtariamus asmenis, keliolikos užklausimų, įtariamų asmenų telefoninių pasikalbėjimų kontroliavimo, asmenų nustatymo, medicininės ir pirotechninės ekspertizės ir uždarnosios akcinės bendrovės, kurioje prieš žūtį dirbo J. Abromavičius, finansinės veiklos patikrinimo, daugiau nieko lyg ir nepadaryta, byla nepajudėjo. Nusikalčiai dar laisvėje ir šaiposi iš Lietuvos teisės saugos.

Byloje buvo suformuotos 6 pagrindinės versijos, kurių iškelimui pagrindą sudarė kai kurie surinkti duomenys apie nužudytąjo tarnybines veiklas ir asmeninį gyvenimą:

1. Nužudymas, susijęs su J. Abromavičiaus verslu: konkurentai, skolininkai;

2. Nužudymas, susijęs su J. Abromavičiaus asmeniniu gyvenimu;

3. Nužudymas, susijęs su J. Abromavičiaus tarnybine veikla Savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos rinktinėje;

4. Nužudymas, susijęs su tarnybine veikla Valstybės saugumo departamento skyriuje;

5. Nužudymas, susijęs su Kauno miesto ar kitos vietovės nusikaltimų struktūrų veikla;

6. be to, Valstybės saugumo departamentas tyrė versiją, susijusią su užsienio šalių specialiuoju tarnybų veikla Lietuvoje.

Tarp žmonių, Juro bendradarbių, bendražygių, savanorių ir kariškių sklido kalbos, kad šis nužudymas — tai 1993 m. pakaušės miškų įvykių šleifas, kad J. Abromavičius galėjo žinoti tilto per Bražuolės upelį sprogdintojų asmenybes ir ruošėsi juos paskelbti, kad turėjo nemažai duomenų apie pogrindinę teroristinę „Juodvarnių“ organizaciją, kad tai politinis susidorojimas ir kt.

Susitikime su Juro Abromavičiaus žmona Jūrate ir buvusiu jo tarnybos, Savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos Kauno rinktinėje, draugu atsargos kapitonu Jonu Juodžiu. Jie sutiko atsakyti į pateiktus klausimus. Pirmiausia kalbiname J. Abromavičienę.

— Jau praėjo penkeri metai nuo kraupaus Jūsų vyro nužudymo. Ar jūs

tyrimas kiek nors pasitūmėjo į priekį?

— Mano žiniomis, atkrito kai kurios iš šių buvusių versijų. O daugiau apie bylos eigą, kol vyksta tyrimas, manęs niekas nesupažindina. Kai mes davėme paskutinį užklausimą į Generalinę prokuratūrą, generalinio prokuroro pavaduotojas Betingis atsakė, kad yra įtariamųjų ratas ir tiek. Tai visos naujienos iš šios bylos, tai ir yra visas pasistūmėjimas.

— Pradėjus tyrimą buvo iškeltos šešios galimos nužudymo versijos. Jūsų manymu, kuri iš jų teisingiausia?

— Aš nesu kariškė ir teisininkė, o, be to, nesu tiksliai supažindinta su bylos medžiaga, todėl negaliu užtikrintai teigti apie prokuratūros tiriamos versijos teisingumą, bet, kaip ir prieš 5 metus, lieku prie tos pačios versijos, kad tai susiję tik su jo darbu krašto apsaugos ir saugumo struktūrose.

— Seimo narys S. Buškevičius teigė turįs Juro diskelius, kuriuose yra duomenų apie tilto per Bražuolės upelį sprogdintojus ir pogrindinę „Juodvarnių“ organizaciją. Ar tai galėjo būti?

— Tuos diskelius pradžioje ne S. Buškevičius turėjo. Jis tik vėliau perėmė juos, o šiaip tai buvo Valstybės saugumo departamento skyriuje, kai Juras ten dirbo. Manau, kad S. Buškevičius tokiomis pasisakymais norėjo pelnyti politinį populiarumą. S. Buškevičius nebuvo labai artimas Juro draugas. Aišku, jie buvo pažįstami. Juras man minėjo, kad, kiek jam teko bendrauti su S. Buškevičiumi, jis jam pasirodė drąsus žmogus, nebijantis lešas ir kt.). Kreipiausi į S. Buškevičių, kuris buvo užėjęs pareikšti užuojautą ir paliko savo telefoną, norėjau, kad jis, kol vyksta tyrimas, pristabdytų šį šmeižtą. Paskambinau jam ir paprašiau susitikti. Po mano skambučio pirmiausia atvažiavo prokuratūros ir kriminalinės policijos darbuotojai, o S. Buškevičius net nebuvo užėjęs, vadi-

nasi, jis pirmiausia paskambino į prokuratūrą ir kriminalinę policiją, kad mes turime medžiagos apie šį nužudymą. Manau, kad taip jis apsidraudė, niekuo negalėdamas mums padėti.

O tuose diskeliuose buvo surinkta kai kokia medžiaga ir tai patvirtino prokuratūroje, tačiau mikrokasetės su medžiaga apie Bražuolės tilto sprogdinimą, kiek aš žinau iš Juro kalbų, jau buvo dingusios iš buvusio VSD Kauno skyriaus vadovo R. Bajorino stalčiaus. Pats Juras yra minėjęs, kad prie visų raportų ir kitos rašytinės medžiagos, buvo pridėjęs mikrokasetes. Jose buvo žmonių pasisakymai ir kurios kaip įrodymai buvo dingusios. Tyrimo medžiagoje buvo likę tik rašytiniai dokumentai. Juras vėliau galėjosi, kad nebuvo pasidarys dublikatų, nes galvojo, kad Lietuvos saugumui taip negali atsitikti. Dabar įrodyti ką tie žmonės kalbėjo, kaip buvo bandyta juos įtraukti į teroristines grupes, jau neįmanoma. Tie žmonės išsigaudo ir po Juro žūties savo kalbų nepakartoję, žinodami kaip buvo susidorojama su Juro.

— Dienraštyje „Lietuvos rytas“ buvo išspausdintas Kauno savanorių rinktinės kelių karininkų slapta pasisakymai. Kokie buvo Juro santykiai su ats. pulkininku leitenantu S. Adomoniū, majoru A. Stašaičiu ir kapitonu J. Dusevičiumi? Ar nemanote, kad minėti karininkai galėjo kažkuo prisidėti prie šios Juro žmogžudystės?

Buvęs J. Abromavičiaus bendražygis ir bendradarbis, tuometinis Kauno savanorių rinktinės vado pavaduotojas okio reikalams, ats. kapitonas Jonas Juodis:

— Aš negaliu teigti, ar jie galėjo, ar negalėjo. Tai turi nustatyti teisės saugos darbuotojai, kurie tiria šią bylą. Aš, tik žinau, kad kai kurie iš jų paminėtų karininkų pastoviai vykdė šmeižto kampaniją prieš Jūrą. Jam išėjus iš SKAT Kauno apskritys teritorinės gynybos štabo viršininko pareigų, prieš jį iš karto prasidėjo labai plati šmeižto kampanija per spaudą, skirta sukompromituoti J. Abromavičių, jį nepažinojusį civilinių žmonių akyse. Bet tai nelabai pavyko, nes jį daugelis patinojo kaip dorą, sąžiningą žmogų. Kai spaudoje atsirado įvairūs negatyvūs straipsniai, skaitytų, kurie ankščiau nepažinojo tų žmonių, apie kuriuos rašoma, sprendžia pagal tai, kas parašyta, nežinodami tikrų faktų.

J. Abromavičienė: Aš norėčiau kiek patikslinti, jog Juras išėjo iš etatinių SKAT darbuotojų, o savanoriu jis buvo ir liko iki žūties. Jis priklausė Vilijampolės savanorių kuopai, kuriai padėjo kuo galėjo — pravedavo paskaitas apie radijo ryšio priemones, dalyvaudavo visuose užsiėmimuose ir mokymuose.

— O gal tai politinis nužudymas: 1993 m. pakaušės miškų įvykiuose figūravo ir kai kurie Seimo nariai. Kaip Jūs galvojate, ar čia yra sąsaja su nužudymu, ar ne?

J. Juodis: Aš jau ne kartą esu sakęs savo draugams, kad, kol nebus išaiškinti tikrieji „miško įvykių“ kaltininkai (kitų vadinamo savanorių išėjimu į mišką, aš tai vadinu teroristiniu išpuoliu prieš mūsų valstybę ir kitų žodžių tam pateisinti neturiu) nebus išspręsta Juro nužudymo byla. Po „miško įvykių“ vyko pralaidos prie Jūros, Bražuolės tilto sprogdinimai, vėliau šiais įvykiais politikieriai bandė sužaidėti. Faktai tų žmonių priešenos priemonės negalima, tačiau, matant kai kurių jų pakilimą pareigose ir laipsniuose, galima manyti, kad jiems atsidėkoti. Kai kurie faktai ir sutapimai verčia taip galvoti.

— Praėjusių metų rugsėjo 11 d. JAV buvo įvykdyti kraupūs teroristiniai aktai, nusinėję kelių tūkstančių žmonių gyvybes. Lietuvos vyriausybė teigia, kad Lietuvoje dedamos visos pastangos, apsaugojimui nuo terorizmo. Juro nužudymas — tai teroristinis aktas. Kaip Jūs manote, ar pakankamai daroma, kad apsaugotų Lietuvą ir jos žmones nuo tokių teroristinių išpuolių?

J. Abromavičienė: Sunku atsakyti į šį klausimą. Kol paties nepaliečia, atrodo, kad tai vyksta ne su mumis. Aišku, kad rugsėjo 11 d. įvykiai JAV sukrėtė visą pasaulį. Tai įvyko, prabėgus beveik penkeriems metams po Juro žūties. Iki to, kada matydavome per televiziją įvairius teroristinius aktus Airijoje, Palestinoje ir kitur, mums atrodė, jog visa tai toli nuo mūsų ir kad visa tai Lietuvoje negali įvykti. Prisimenu, kad iškarto po sprogimo išbėgau į gatvę ir pamaniau, kad tai nepaprasta avarija, pirmoji mano mintis buvo — ant ko Juras užvažiavo, ant kokio sprogtamo paketo, o kad sprogtamo buvo įtaisyta jam nužudyti, suvokiama tik vėliau.

Terorizmas yra baisus bet kokia forma. Ir kai jis betar-

piškai paliečia tave, kai žiauriai susidorojama su tau brangiu žmogumi, tai labai sunku apie tai kalbėti. Buvo kalbama apie visas teisės saugos pastangas kovojant prieš terorizmą, bet tilto per Bražuolės upelį sprogdinimas, po to praėjusių metų Mindaugo karūnavimo dieną — liepos 6 d. bandymas nuverst traukinį nuo bėgių, tai tie teroristiniai aktai, kurie pasikartoja ir leidžia manyti, kad daroma ne viskas. Aš manau, kad daugiau pastangų dedama po to, kai kažkas įvyksta, tuomet susirūpinama, kad, galbūt, ne viskas padaryta.

J. Juodis: Man teko 10 metų dirbti, stiprinant Lietuvos valstybę, jos karines pajėgas, ir aš tikiu, jog daugiau tokių teroristinių išpuolių, kurie įvyko 1993 metais, mūsų valstybėje daugiau nebus, nes Lietuvos kariuomenė dabar pakankamai stipri, kad galėtų apginti Lietuvos piliečius nuo bet kokio teroristinio akto.

— Kokios Jūsų prognozės? Ar bus išaiškinta Juro nužudymo paslaptis?

J. Abromavičienė: Su prokuratūros darbuotojais man mažai tenka bendrauti, bet yra buvę Juro bendražygiai, kurie jaučia moralinę atsakomybę, kad ši byla kažkada išaiškėtų. Po Juro žūties buvo keletas paslaptingų žmonių žūčių — nuskendo, sudegė... Teisės saugininkai aiškinasi, nors ne visada išsiaiškina. Aš dar turu šiek tiek vilties, kad gal kada nors viskas išaiškės — ar nusikaltėliai suklys, ar prokuratūra uoliau pasiustengs, o galų gale keisis politikai. Norisi tikėti, kad laiko dulkės nenusės ant šios bylos ir laikas nesusitvys visų sąskų.

J. Juodis: Aš manau, kad teisės saugos darbuotojai tikrai imasi visų priemonių, kurias gali sau leisti, tiriant šią bylą. Pritariu J. Abromavičienės žodžiams, kad, pasikeitus politikams, viskas pasikeis ir nusikaltimas išaiškės.

2002 m. vasario 2 d. Kauno Vytauto Didžiojo bažnyčioje buvo aukojamos šv. Mišios, skirtos J. Abromavičiaus 5-osioms žūties metinėms.

Susitikus su šia byla tiriančios grupės vadovu, Kauno apygardos prokuratoriumi V. Kokoškinu, jis patikino, kad vyksta tolesnis bylos tyrimas ir laiko dulkės nenusės ant šios bylos medžiagos, o nusikaltėliai bus nubauti pagal mūsų valstybėje galiojančius įstatymus.

Stasys Ignatavičius
Specialiai „Draugui“ iš Kauno

DRAUGAS, 2002 m. rugpjūčio 14 d., trečiadienis

3

Bronius Nainys

Lietuvių — lašas jūroje

Tik tiek Karaliaučiaus lietuvių priskaičiavęs, Antanas Talačka („Lietuvos rytas“, 2002, rugp. 1 d.) pyksta ant Lietuvos valdžios už tai, kad ši juos ketinimą statyti Herkui Mantui paminklą, kurti Vydūno muziejų, Tilžėje statyti lietuvių kultūros centrą, tuščiai išmestus šešis milijonus litų lietuvių katalikų bažnyčios bei bendruomenės namų Tilžėje statybai. Panašūs ir jį Lietuvos liūtaupytai rūsčiau už pastatytas mokyklas Rimdžiunuose bei Pelesoje Gudijoje ir už paramą Vasario 16-osios gimnazijai Vokietijoje.

Tautinių mažumų ir išeivijos departamento generalinis direktorius Antanas Petrauskas Talačkai prieštarauja. Jis teigia („Lietuvos rytas“, 2002, rugp. 6 d.), kad Karaliaučiaus srityje lietuvių grupę pagal gyventojų skaičių yra ketvirta po rusų, gudų ir ukrainiečių ir kad praėjusiais metais lietuviško ugdymo įstaigose mokėsi apie 700 vaikų. Yra lietuviškos bibliotekos, veikia dešimtys ansamblių, ruošiamos kasmetinės tautinės šventės, lietuvių kalbos olimpiados moksleiviams, o neseniai Lietuvos premjeras Algirdas Brazauskas ir Karaliaučiaus srities gubernatorius Vladimir Jęgorov susitarė steigti po vieną savarankišką lietuvišką mokyklą Tilžėje bei Karaliaučiuje ir ten pat vieną vaikų darželį. Petrauskas teigia ir Lietuvos paramą kitoms užsienio lietuvių švietimo įstaigoms, primindamas, kad šiemet 33 kraštuose veikiančių lietuvių bendruomenių švietėjaiškai veiklai buvo skirta 701 tūkstantis litų.

Tokiam Tautinių mažumų ir išeivijos departamento generalinio direktoriaus nusiteikimui tegalime tik pritarti. Nors tie jo tūkstantiai irgi yra tik lašas jūroje Talačkos miniaturai lašui paremti, bet vis dėlto ir už tai reikia padėkoti ir tik rūpintis, kad ši suma netrukus bent dešimt kartų padidėtų. Ir dėl to nei Antanas Talačka, nei visi kiti panašūs mokytojai neturėtų išvirsti iš klumpių. Ir jeigu jie nežino, iš kur paimti šiam reikalui pinigų, būtų galima nubauti pagal mūsų valstybėje galiojančius įstatymus.

Stasys Ignatavičius

Specialiai „Draugui“ iš Kauno

kišenės.

Reikia sutikti su Antano Talačkos pastabomis apie pinigų naudojimą ir ne taip jau labai būtinoms reikalingoms, ypač paminklų statybai užsienio valstybių valdovė ir eikvoti juos negyvam akmeniui atimant iš gyvo lietuviško ugdymo, bet siūlymas lietuviškos gyvybės palaikymo užsienyje neremti tik dėl to, kad „lietuvių — ten tik lašas jūroje“, yra daugiau negu nesupratimas. Beje, reikia pripažinti, lėšų tašky-mo buvo ir čia, nes atsiranda gabių užsienio lietuvių gyvybės palaikytojų iš to užsi-ėmimo per valstybės išdą su-gebančių ir sau naudos pasi-glemžti, ar bent lengvą gyve-nimą susikurti. Vienu laiku, apie 1993-1994 metus, Vilniu-je veikė net keturios valdžios išlaikomos Karaliaučiaus li-tuvius kuruojančios įstaigos ir visos po tūkstantį kitą prašė dar ir iš PLB valdybos. Įstai-ga, telefonai, kompiuteriai, iš tos pačios giminės vadovė, se-kretorė, izdininkė — juk vi-siškai dailus gyvenimas. Taip reikalai klostėsi dėl organiza-cijos bei koordinacijos stokos tarp įvairių departamentų ir net tarp ministerijų. Dabar, spėčiau, tokių bėdų mažiau, nors nedrįstau tvirtinti, kad jų visiškai nebėra. Mat užsie-nio lietuvių gyvybės išlaikymu rūpinasi dvi organizacijos: Pa-saulio Lietuvių Bendruomenė, šioje srityje dirbanti jau dau-giau kaip 50 metų, bei jos šei-mai priklausančios kraštų bendruomenės, ir Lietuvos valstybė, deja, per dvylika ne-siprilaikymo metų dar šio už-davinio reikiama nesupra-tusi ir šiame lauke menkai įsipilietinusi. Ir jos abi veikia daugiau atskirai, negu bend-rai. Tai nebūtų kažkokia di-delė blogybė, jeigu tarp jų būtų daugiau ryšio bei darbų, iš tikrųjų net ir minties deri-nimo lietuviškos išlaikymo es-mės aptarimą. Kai PLB ir visos jos sudėtinės dalys, švietimo, kultūros organizacijos, užsie-nyje visuose kampuose ir ma-žiausiose kampuose kau-nasi dėl kiekvieno lietuvių iš-likimo savo tautai, ypač lietu-vių kalbos išlaikymo, jautriai išgyvena net ir menkiausių nubyrimų, ne tik keistai, bet ir užgauliai naidi Antano Ta-lačkos siūlymas Karaliaučiaus srityje nurašyti „lašą jūroje“, kai tas „lašas“ yra kažkur apie 20-40 tūkstančių lietuvių ar pusiau lietuvių, priklausančių, kaip juos skaičiuotum.

PUŠIS

JURGIS JANKUS

Nr.12

— Ilgai nereikia žiūrėti, — nusinėdama pasakė. Jonui pabiro žodžiai, kuriuos bebuvo surenkęs, tai tapklausė: — Kodėl? — Gali pamatyti ko nereikia. — Ko nereikia? — O kad ir giltinės. Jonui dingtelėjo, kad giltinė jis pats ką tik juto, galė lovos stovint, ir paklausė: — Kas atsitiko? — Neatsimenu? — Norėjau iš vokiečio atimti lazdyną. — Ir daugiau nieko? — Mačiau vinimis pakaustytą vokiečio batą. Ar jis man spyrė? — Su dunklu drožė. Su tuo, kur prie šono pasikabinęs nešiojo. — Bet kodėl tu tokia pikta? — Aš pikta? — Gal tu ir ne, bet veidas... — Kad nėra iš ko juoktis. Taip išgąsdinau. Ir tu, ir tas vokiečiai. Ir Stankus sakė, tavo laimė, kad Dievas tikrai kietą kaktą davė. Galėtum sienas griauti. Su-tvarstė ir sakė, kad atsisavai, ir atsisavai. — Tai jau ir Stankus buvo? — O kas kitas. Negi vokiečiai šaukė? O gal ką valgy-tum? — pasuko kalbą į šoną. Valgyti nenorėjo. Tik gerkle džiūvo ir buvo pakartu-

si.

— Pataisysiu atsigerti.

Verutė nubėgo, o Jonas vėl pasiliko vienas. Dabar buvo aišku, kad nebe šuliny, bet vis tiek svetimoje lo-voje. Kodėl ne namie? Ar taip ilgai gulėjo pritrenktas, kad net Stankų spėjo pašaukti? O gal ir Stankus kar-tu su visais mišką kirtu. Stankų jis atsiminė. Tokį aukštą, žilaušį. Kai motina aną rudenį susižeidė dėl ją ir emė gyvos mėsos augti, jis atsidavė gydyti ir išgydė, net didelių randų neliko. Visi daktaru vadino, nors jis tebuvo tik fcleris. Rusų-japonų kare raišiojo suzeis-tiesiems žaizdas, daug iš daktarų prisizitūrėjo ir tiek patyrimo įsigijo, kad žaizdas geriau gydė už daktarą Linkutį.

Galvodamas apie Stankų, žiūrėjo lubas ir stebė-josi, kad dabar jos buvo nebe tos, kurias matė atbusda-mas. Anos buvo svetimos, o tos visiškai savos. Pažis-tama kiekviena aprūkusi lenta, kiekvienas plyšys. Kai tėvai turėdavo kur išvykti, jį palikdavo pas Stabulie-nę. Kiek sykių toje patalioje lovoje gulėdamas, klausėsi nesibaigiamų Stabulienės pasakų, kiek sykių matė laumes iš po balkių kaisiojančias ilgus laibus pirštus, o iš priekusių plyšių kyšančias nuvirbusias vėlinių uo-degas.

Jų trobos buvo nuo miško tolokai, tai grybauti, u-gauti, riekštauti, net ir beržinių šluotoms pasipjausty-ti patogų buvo eiti per Stabulį kiemą, kartu ir Stabu-liukus pasiimti, o neretai ir senosios pasakų pasi-klausyti. Paskum užėjo škarlatina, visus tris Stabu-liukus nusinėję į kapelius. Liko tik viena Verutė, kuri ilgai pasikoktiodama verkė broliukų. Ir užaugo į bal-tadantę, mėlyną grožybę, už visus artimesnės Jonui.

Net ir už seserį. Syki, kai abu susėdė ant sūpynių len-tos iš lengva sūpavosi, jis paklausė:

— Kodėl, Verutė, tavo akys tokios gražios?

Ji valandėlę žiūrėjo į pamiškę, iš karto šyptelėjo, lyg rengdamasi ką smagiai pasakyti, paskum staiga su-rimtelėjo, nuleido akis ir patyliai pratarė:

— Turbūt todėl, kad daug verkiau. Kai mirtis bro-liukus išsinešė, nenorėjau pasiimti viena, meldžiausi, kad pasiimtų ir mane. Sakiau, kad visiem keturiem kartu būtų daug smagiau. Nepasiėmė, tik mano pa-ciomis ašaromis akis nuplovė.

Dabar ji taisė jam atsigerti. Buvo girdėti barkšte-lėjimai, indų skambtelėjimai. Gerkle taip džiūvo, kad liežuvis vos pavertiamu tapo. Kaip šūrktus pagalys tįsojo burnoje. Galėjo juk tuoj atnešti paprasto šalto vandens. Nado pakilti, nueiti ir pačiam atsigerti, bet toks tingumas buvo visą užgulęs, ir galva nepakelia-ma. Bet kodėl ne namie, o čia, staiga šoko į galvą.

Palubę užtraukė rukas, ir jis net nepajuto, kaip Ve-rutė atėjo prie lovos.

— Ar dar tebedžiūva? — paklausė.

Jonui pasirodė, kad liežuvis nuo išdžiūvimo neap-vertinamas, tai susiėmė atsisėsti ir vienu maku visą stiklinę išversti. Tik sudėjimo galva, ir Verutė sušuko:

— Ne, ne, ne, ne! Nesijudink! Ir nemėgink sėstis.

— Kaip atsigersiu? — net pats nepajuto, kaip liežuviu prašvepleno.

— Nesirūpink. Pagirdysiu.

Ir pasėmė iš stiklinės šaukštelį.

— Kaip vaiką?

— O kad ir kaip vaiką. Praverk lūpas.

Praverė. Verutė įpylė šaukštelį arbatos. Buvo sal-

džiūragštė, kvėpėjo avietėmis, šiltu gaivumu kuteno gerkle. Jonas rijo mažus gaivinančius gūrknelius ir žiūrėjo į mergaitę. Dabar ji jam atrodė visiškai kitokia už aną, su kuria šokdavo vakaronėse, supdavosi sūpy-nėse kone ligi persivertimo, kolimo talkose dukdavo po šiaudus. Negalėjo sumesti kokia, bet kitokia už tą, su kuria užaugo. Tokia, lyg staiga būtų atėjusi iš kur kitur, ir nebeužmėgė, kad kada vėl kur išeitų.

Kai arbata pro lūpų kamputį nusruva ant veido, ji, palikusi šaukštelį stiklinėje, tuoj su skudurėliu nu-šluosto.

— Ar dar? — paklausė sugirdžiusi paskutinį šaukš-telį.

Dar norėjo, bet užėjo dar didesnis noras, kad ji ne-nueitų.

— Užteks, — pasakė. — Dabar galėsiu ir keltis.

— To tai nemėgink.

— Visą amžių juk negulėsiu kaip slogtis.

— Žinoma, kad negulėsi, bet dabar reikia. Reikia išmokyti ir nors truputiuką klusnumo, — nusišypsojo.

— Pala, pala, pala. Ar ne tu pati sakei, kad kartais smagu ir nepaklausyti.

— Kada? — nustebo.

— Užmiršai? Ogi kai mama, išleisdama grybauti, sakė, kad neitumėm į Komaro mišką. Sakė, jeigu Ko-marą eiguys nutvers, tai su visais grybais į dvarą nu-varys.

— A, tada. Tada nepaklausėm, bet užtat kiek gra-žiausių baravykų parsinešėm. Net mama nesibarė. Ne tik mums, bet ir jai buvo smagu.

— Na matai...

(B.d.)

IŠ ŽMONIŠKUMO ŠULINIO SEMIANTI GYVYBĖS VANDENĮ IR JĮ DALINANTI

Vydunas žmogų lygino su bedugniu šuliniu, kurio vanduo neišsėmiamas. Tačiau iš to šulio semti gyvybės vandenį ir jį dalinti kaip žmoniškumo dovana kitiems pavyksta nedaugeliui.

Žmoniškumas — tai dvasios gyvybė. Ji apima teisingumą ir ištįmą, užuojautą ir gailestingumą, gerumą ir meilę, dalyvavimą kitų žmonių likimuose, mintį ir veiksmą, pareigą ir pasiukojimą.

Lietuvoje šiandien turime per šimtą milijonierių, buvusių komunistinės nomenklatūros šulį. Tačiau žmoniškumo apraiškų įvairiausiomis vaivorykštės spalvomis sulaukiame tik iš užsienio lietuvių. Viena iš tokių žmoniškumo salelių Lietuvoje yra Gražinos ir Vytauto Landsbergių šeima.

„Dvasios gyvybė — iš moters! — taip ne kartą kalbėjo apie moteris prof. Vytautas Landsbergis konferencijose, susirinkimuose, susitikimuose. Jis remiasi jį supusių moterų — senelės Konstancijos Jablonskienės, mamos Onos Jablonskės-Landsbergienės ir žmonos Gražinos Landsbergienės pavyzdžiais. Iš to sprendžiant, Landsbergių šeimoje dvasingumo ir žmoniškumo *spiritus movens* yra Gražina.

Gražina Ručytė gimė 1930 m. sausio 28 d. Anykščiūse. 1948 m. baigė Panevėžio mergaičių gimnaziją. 1948-1949 m. studijavo Kauno konservatorijoje ir dirbo joje konservatorijos akompaniatorė. 1949 m. kartu su tėvais buvo ištremita į Irkutsko sritį, Chuzyno gyvenvietę. Dirbo žveje. Ką reiškia būti žveje Sibire, vaizdžiai aprašė Dalia Grinkevičiūtė:

„Brigados išplaukdavo kunigas (didžiulį irklavo kunigas valtis) ir užmesdavo didžiulius ilgus tinklus. Paskui stovėdavo iki kelių ar juosmens lediniame vandenyje, ir iš visų jėgų traukdavo juos į krantą. Taip dirbdavo 10-12 valandų. Kiaurai perslapę, nusikamavę ir sušalę, begdavo į palapines, nusimesdavo perslapusius drabužius. Pamiegodavau. Paskui vėl įlisdavo į tuos pačius šlapnius drabužius (juos džiovinti nebuvo nei laiko, nei priemonės). Ir vėl žvejojau...“

Žiemą statėme tinklus po ledu, iškirsdami vienoje eilėje kas 25 metrai daugybę ekečių. Lėdo storis gale žiemos siekdavo 1,5-2 metrus. Kiekvieną dieną reikėjo užšalusias eketes tikrinti, išgraižyti iš jų ledus ir, numetus pirštines, nuogomis rankomis ištraukti tinklą ir išnarplioti žuvį. Šaltis buvo baisus. Tinklas akimirksniu apledėdavo. Išmestas žuvis bematant sušaldavo kaip malkos. Pirštai pabaldavo. Kai, įmetus tinklą atgal, iš visų jėgų daužomos rankos pradėdavo atsigauti, skausmas užgniauzdavo kvapą. Paskui reikėjo viską kartoti — tikrinti kitą tinklą. Ir taip 15 kartų per dieną — tokia buvo mažiausia tinklų norma dviem žmonėms. (Grinkevičiūtė D. „Lietuviai prie Laptevų jūros“ // „Amžinojo žemėje“ — V., 1989. — p.235)

Tokios buvo Dalios, kitų lietuvių inteligentių, tarp jų ir Gražinos darbo dienos. Toks darbas pianistės rankoms. Ją išgelbėjo akordeonas... Tėvų dovanotas. Pasiimtas į Sibiro tremtį. Vogtas. Stebuklų vėl sugrįžęs. Bet groti negalėjo... Rankos buvo — išties skaudulys. Vietos jauni-

mas tiesiog išprašė valdžios, kad atleistų nuo žvejybos, kad vakarais galėtų pagroti. Dienomis taisė tinklus, vakarais grodavo.

1950 m. valdžia leido stoti į muzikos mokyklą. Pasirinko Irkutsko. Joje irgi dirbo akompaniatorė. Šią mokyklą baigusi, įstojo į Sverdlovsko konservatoriją. Ir čia besimokydama, dirbo akompaniatorė. 1957 m. grįžo į Lietuvą. Tapo Lietuvos valstybinės konservatorijos studente ir vėl akompaniatorė. 1958-1985 m. dirbo Lietuvos operos ir baleto teatro koncertmeisterė, 1962-1966 m. — Vilniaus pedagoginio instituto dėstytoja, nuo 1989-ųjų Lietuvos muzikos akademijos dėstytoja, docentė, profesorė.

Surengė recitalius su dainininkais Lietuvoje, buvusios Sovietų Sąjungos respublikose, Švedijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Lenkijoje, Čekijoje, Slovakijoje, JAV, Australijoje; įrašė dešimt plokštelių ir daugybę įrašų radijuje.

Nuo 1991-ųjų Vytauto Landsbergio fondo pirmininkė, Lietuvos našlaičių globos komiteto, kurio centras yra Čikagoje, pirmininkė ir atstovė Lietuvoje.

Be profesinės ir visuomeninės veiklos, Gražina Landsbergienė dar yra Lietuvos Atgimimo Sajūdžio pirmininko, Lietuvos nepriklausomybės architekto, Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo pirmininko, 1996-2000 m. Seimo pirmininko, Lietuvos valstybės vadovo, prof. Vytauto Landsbergio žmona ir bendražygė, dukters Birutės (g. 1960), sūnaus Vytauto (g. 1962) mama ir kelių vaikų motina.

Prieš porą metų Vilniuje pasirodė Marjono Varnackienės knygelė „Abipusis geris“ (V., 2000). Vartydama ją, tarsi matau tūkstančius Lietuvos žmonių kupinomis dėkingumo akimis už paramą iš šių fondų.

Knygos anotacijoje prof. V. Landsbergis, autorės paprašytas, paaiškino knygos pavadinimą „Abipusis geris“ prasmę. Jis teigė: „Geriausiais jautiesi ir susivoki savy tuomet, kai kuo nors gali kam nors padėti. Tokia išsąvada daug kas įstengia padaryti — ne tik dvasininkai, medikai ir mokytojai. Bet paprastai (o gal ir daugumai žmonių) ta pagalba ir parama būna apibrėžta šeimos, artimiausio draugų rato, kitam gal neatsisakėdama — pro sovietmečio ugdytą egoizmą arba egocentrizmą — kaip žmoniškumo galimybę ir malonę. Dabar vis labiau suvokiame labdarą kaip abipusį gėrį: padedant nukriusiam ar stokojančiam, visuomenėje randasi daugiau atjautimo, solidarumo, žmoniškumo.“

V. Landsbergio fondas buvo įkurtas 1991 m. Jo pagrindas yra norvegų tautos premija, įsteigta asmenine Bergenio vyskupo Pero Loningo ir jį paremusių žmonių iniciatyva. Tai norvegų tautos solidarumo su mūsų taikia kova ženklas. Premija buvo paskirta ir 1991 m. Kovo 11-ąją įteikta Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkui, tuometiniam Lietuvos vadovui. Tai 3 mln. Norvegijos kronų. Vytautui Landsbergiui buvo įteiktas čekis šioms pinigams, esantiems Norvegijos banke. Galėjo V. Landsbergis ir jo šeima už tuos pinigus įsteigti asmeninį laikraštį ar žurnalą, nusipirkti televizijos kanalą, įsi-

Gražina Landsbergienė.

gyti dvarą ir daugybę hedonistinių gėrybių... Jie to nepadarė. Pasirinko žmoniškumą, kaip aukščiausią ir tobulą dorybę.

Steigiant V. Landsbergio fondą, buvo nutarta, jog neliečiant ir nemažinant pagrindinio kapitalo, banko palūkanos bus panaudotos daugiausia likimo nukriusiams vaikams (turintiems judėjimo, klausos diagnostikos problemų, akiems, silpnaregiams ir kt.) padėti. Trys ketvirtadaliai šių ir kitų paaukotų lešų skiriama neigiamų pagalbos kriterijų, o vienas ketvirtadalis — jauniems menininkams remti. (Varnackienė Marjona. „Abipusis geris“ — V., 2000, p. 3)

Knygoje puslapis po puslapio atsiskleidžia fondo žmoniškumo žingsniai, autorės gražiai įvardyti.

„Pirmasis oro gurgšnis“ — tai pasakojimas apie dirbtinės plaučių ventilacijos aparatą, kuris kasmet išgelbsti kelių silpnų naujagimių gyvybę. Raudonojo Kryžiaus ligoninės Aukštesniosios Vėdeja Nijolė Raguckienė ir Naujagimių skyriaus gydytoja vyriausioji ordinatorė Danutė Ruzaitė pasakojo, kad šio aparato dėka jau pavyko išgelbėti daugiau kaip dvidešimt silpnų naujagimių. Tas aparatas kainavo 52,000 litų. Visi jie iš Vytauto Landsbergio fondo.

Skuodo rajone oftalmologė Vaida Gerbauskienė su širdgala kalbėjo, kad pastaraisiais metais daug vaikų serga akių ligomis, nes per ilgai žiūri televizorių, daug žaidžia kompiuteriu ir mokosi juo dirbti. 1994 m. Skuodo rajone buvo 392 vaikai, sergantys akių ligomis, o 1998 m. — jau 684. Tačiau ligoninė neturėjo tinkamų aparatūros, kurių būtų galima išnagrinėti ligų diagnozavimui. Kreipėsi į V. Landsbergio fondą. Fondas paskyrė 39,000 litų vaikų akių kabinetui įrengti. Nupirkti visa aparatūra. Dabar Skuodo vaikų akių ligų kabinetas toks pat, kaip Vilniuje ir Kaune. Dar daugiau, Gražina Landsbergienė per Maltos ordiną išrūpino labdarą vaikams — akių rėmelius, kurių užteks visiems ligoniuokams.

Gyd. V. Gerbauskienė rašo: „Mums Vytauto Landsbergio parama, nelyginant pasėtas gerumo grūdus. Gauti pinigai atneš kelerio metų naudą. Vieno aklo žmogaus išlaikymas valstybei kainuoja daug daugiau negu 39,000 litų. Laiku nepastebėtų akių gydymas. Taip pat brangesnis. Žinome, kiek daug kainuoja sudėtingos akių operacijos. Dabar jau mes galime užbėgti už akių daugeliui akių sunkių susirgimų“ (Varnackienė M. Ten pat.).

Iš Vytauto Landsbergio fondo šiam centrui įsteigti buvo skirta 230,000 litų aparatūrai įsigyti. Gražina Landsbergienė dar pasiūlė kelis tokius aklo žmogaus išlaikymo, kurios dirbs su šia aparatūra, kvalifikacijai kelti Švedijoje ir Vokietijoje.

„Mums visiems taip buvo suteikta galimybė profesiniam skrydžiui, — pasakoja centro direktorius profesorius Kęstutis Povilaitis. — Galima sakyti — kaip atidarytas langas ne-

Vilniaus universitetinėje vaikų ligoninėje yra Naujagimių reanimacijos skyrius. Tai palatos, kuriose po specialiais gaubtais guli maži, anksčiau laiko gimę kūdikiai. Palatose stovi gyvybinių funkcijų monitoriai. Vėdėjas Arūnas Lubšys pasakojo, kokie yra svarbūs šie monitoriai, stebint ir saugant tokią mažą ir silpną gyvybę liepsnelę. Jei yra bent mažas nukrypimas nuo normos, monitoriai iš karto kelia triukšmą ir galima tuoj pat pasirūpinti mažyliu. Kol šios aparatūros nebuvo, neretai, tik apžūrėję mažylį, gydytojai pamatydavo, kad jis jau... nebekvepuoja. Palatose ne tik monitoriai, bet ir kita sudėtinga aparatūra. Nupirktas ir specialus automobilis, kuriame įrengtas inkubatorius neišnešiotiems kūdikiams iš atšiausios Lietuvos vietų atsigabinti.

Skyriaus vedėjas A. Lubšys sako: „Čia nebuvo užėjęs nei vienas kitas parlamentaras. Vytautas Landsbergis aparatūrai įsigyti paaukojo 280,000 litų savo pinigų, ne iš jo vardo fondo... Aš nežinau, ar yra Lietuvoje kitas toks žmogus — politikas ar verslininkas, kuris norėtų tiek paaukoti šikiams, dar negalintiems net atsimerkti, žmogeliukams?“ (Ten pat, p. 10-11)

Yra Kauno universitetinėje vaikų ligoninėje Tarptautinis audiologijos ir foniatrijos centras, kur diagnozuojami dar visai mažų ir paaugusių vaikų klausos sutrikimai. Per visą sovietmetį ausų ligų specialistai Lietuvoje neturėjo diagnostikos aparatūros. Iš vaikystės neprigirdintys vaikai buvo pasmerkti augti neįsaverčiai. Tik patys turtingiausi tėvai už didelius pinigus galėjo nuvežti savo neprigirdinčius vaikus į Leningradą ar Minską ir ten, nustatius diagnozę, buvo galima šiek tiek padėti.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, šioje ligoninėje lankėsi Švedijos gydytojai, sužinoję svarbiausias šios ligoninės problemas, pasiūlė joje įsteigti bendrą Tarptautinį audiologijos ir foniatrijos centrą. Truko aparatūros, kvalifikuotų specialistų ir pinigų.

Iš Vytauto Landsbergio fondo šiam centrui įsteigti buvo skirta 230,000 litų aparatūrai įsigyti. Gražina Landsbergienė dar pasiūlė kelis tokius aklo žmogaus išlaikymo, kurios dirbs su šia aparatūra, kvalifikacijai kelti Švedijoje ir Vokietijoje.

„Mums visiems taip buvo suteikta galimybė profesiniam skrydžiui, — pasakoja centro direktorius profesorius Kęstutis Povilaitis. — Galima sakyti — kaip atidarytas langas ne-

vėdinamose patalpose. Galva svaigo nuo galimybės patikrinti kiekvieno vaiko klausą, anksti diagnozuoti, anksti pradėti gydyti vaiką ir taikyti jam aktyviosios reabilitacijos programas. Mes svajojome ir kūrėme planus. Mums reikėjo daug dirbti ir mokytis... Mes padarėme tai, kas yra pažangiausia. Kitos valstybės taip pat dar neišrado nieko naujesnio“ (ten pat, p. 14).

Siaulių ligoninės vyriausiojo gydytojo pavaduotoja pediatrijai Regina Ulkštinienė ne kartą guodėsi tuo, kad viskas, kas pažangiausia atitenka Vilniaus ir Kauno vaikams, o periferijos ligoninėse sutrikusio vystymosi vaikų gydytojams belieka tik pasiguosti. Gydytoja — veiksmo žmogus: mynė visus įmanomus slenksčius, ieškojo paramos savo ligoninėje gydymams vaikams. Kai jau atrodė, jog nebėra jokių vilties, įvyko tarsi stebuklas. Atsiliepė Vytauto Landsbergio fondas ir pasiūlė lešų ankstyvosios korekcijos tarnybai įsteigti. Tai buvo taip netikėta, kad R. Ulkštinienė vos neapsiverkė iš nuostabos ir džiaugsmo. Vytauto Landsbergio fondas skyrė 33,000 litų, už kuriuos ligoninė įsigijo specialių baldų, darbo priemonių. Amerikoje užsakė specialią kėdę su atramomis dėl ligos negalintiems sėdėti vaikams, žaidimų figūrų komplektą kinetiterapijai, išvykoms į kaimus surado rėmėjus automobiliui nuomoti, už kurą sumokėti.

Siaulių ligoninės Ankstyvosios korekcijos tarnyboje nuo 1999 m. buvo lavinti ir pasiekė neblogų rezultatų per 200 vaikų. Medikės entuziastės, savo atsidavimu puošiančios Lietuvą: gydytojos Regina Ulkštinienė, Daiva Moskevičienė, vaikų neurologė Aldona Mickevičienė, logopedė Onutė Pečiulienė, psichologė Rasa Pilipauskienė, slaugytoja Vitalija Akavickytė susikrauna visas gydymo priemones į automobilį ir išvažiuoja į kaimus, kur susirenka mamos, kurių vaikų vystymasis sutrikęs. Išmoko jas dirbti su vaiku namuose, neša viltį ir šviesą.

Taip gerumo estafetė iš Vytauto Landsbergio fondo perėmė Siaulių gydytojos ir ją perduoda likimo nukriusiam vaikui mamoms Siaulių ligoninėje bei aplinkiniuose kaimuose.

Vytauto Landsbergio fondo geras darbas, gydančias Lietuvos vaikus, būtų galima dar ilgai vardinti. Tam ir yra skirta knyga „Abipusis geris“. O kur dar parama gydytojui stažuotoms geriausiose pasaulio klinikose? Ir talentingiems muzikantams bei muzikos studentams, įvairiems menininkų konkursams, koncertams? Jeigu dabar pasaulio koncertų salėse skamba lietuviška muzika ir plovama jauniesiems Lietuvos atlikėjams, tai didelis V. Landsbergio fondo nuopelnas. Jaunųjų menininkų reikėms, įvairioms muzikos įstaigoms ir renginiams palaijau V. Landsbergio fondas jau skyrė per 100,000 dolerių. Vaikams gydyti — 559,945 dolerių.

Landsbergio fondui dideles sumas paaukojo Prancūzijos užsienio reikalų ministerija ir Vandėjo regionas, Vokietijos šaulių brolių sąjunga, Čikagos ir Detroito lietuvių organizacijos, JAV Lietuvių Bendruomenė Pensilvanijoje, JAV LB Lemonto apylinkė, Juozas ir Aleksandra Kazickai, A. ir V. Prunskiai, J. ir S. Sinkai, B. Žilinskiai iš Australijos, prof. V. Landsbergis — visas lėšas, surinktas už koncertus, Vilniaus banko pirmininkas Julius Niedvaras ir daug kitų gražios sielos žmonių.

Prof. Ona Voverienė

• ŠKELBIMAI •

PASLAUGOS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, VEIKATOSIR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukstas S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

STASYS CONSTRUCTION
Stalčius darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokštės ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turimi darbo draudimai.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

NEKILNOJAMASIS TURITAS

GREIT PARDUODA
Landmark properties
Bus. 773-229-8761
Res. 708-425-7160
Mobil. 773-690-0205
Pager 630-314-4330

RIMAS STANKUS
• Čikagoje ar priemiesčiuose
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Tarpininkaujame gaunant paskolą
• Pensininkams nuolaida

ISNUOMOJA

Beautifully furnished one bedroom apartment, vicinity of 97 and Pulaski in Oak Lawn. All utilities paid. \$450 per month. Non-smoker. 708-952-9590.

ELEKTROS

ĮVEDIMAI-PATAISYMAI.
Turimi Čikagos miesto leidimai. Dirbu užmiestyje. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIUS PUMPUTIS

SIULO DARBA

Live-in caregivers needed in Wisconsin. Ladies, experience, references, good English, work permit. Call Good People at 608-741-9076.

Male or female live-in caregiver needed to work in Wisconsin. \$95 per day. English, driver's license, car and experience required. Call 414-321-8001. Other jobs available.

Reikalingi darbuotojai paruošimui valymui TN ir IN valstyse. Pageidautina vyrai. Atlyginimas nuo \$1,500 iki \$1,800. Tel. 615-554-3161.

Window Washers Needed! 40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English. L.A. McMahon Window Washing, Chicago and Milwaukee area. Tel. 800-820-6155.

ŠEIMININKŲ KERTELĖ

Paruošia Adelė

VAIKŲ PRIEŠPIETELIAMS

Netrukus prasidės mokslo metai ir daugelyje mokyklų vaikai turės iš namų atsinešti priešpiečius. Amerikoje tvirtinama, kad mėgstamiausias vaikų valgis yra riešutinių sviesto ir uogienės sumuštinis, todėl šie pyragėliai turėtų būti tikrai populiarūs.

Apacia

3/4 puod. miltų
1/3 puod. greitai išverdančių avižinių dribsnių (quick cooking oats)
1/4 puod. cukraus
1 lazdelė (1/4 svoro) šalto sviesto arba margarino, sukupoto nedideliais gabaliukais.

Viršus

2 šaukštai žemės riešutų sviesto (peanut butter)
3 šaukštai bet kokių vaisių uogienės
5 šaukštai miltų
1 šaukštas cukraus
2 šaukštai rudo cukraus (rudo cukrus visuomet matuojamas, gerai suspaudus)
6 šaukštai greitai išverdančių avižinių dribsnių
žiupsnelis druskos
3 šaukštai šalto sviesto

Įkaitinti orkaitę iki 350 laipsnių F. Pyragėlių apaciui: sumaišyti miltus, avižinius dribsnius, cukrų, druską (geriausia vartoti „food processor“, sudėti sviestą arba margariną, sumaišyti, kol pasidarys purus „trupinėliai“. Tešla (vienodu sluoksniu) iškloti ištepę ir pamiltuotu 9x9 colių ketvirtainio keptuvu apacia.

Viršus: visų pirma ant tešlos užtepti riešutų sviestą, ant jo — uogienę. Miltus, cukrų (ir baltą, ir rudą), avižinius dribsnius sumaišyti, sudėti sviestą ir padaryti trupinėlį, kuriuos užbarstyti ant paruošto pyragėlio keptuve.

Kepti apie 30 min., kol viršus gražiai paruduos. Atvėsinti ir supjaustyti ketvirtainiais. Išėina apie 18 pyragėlių.

Atsiuntė Vilija iš Michigan

VIŠTIENOS „KASNELIAI“

1 ir 1/2 sv. vištos krūtinėlė, be kaulų ir odos, supjaustytą maždaug pusantro colio gabaliukais („nuggets“)

2 puod. pasukų (buttermilk)
3/4 puod. duonos driuvėlių
1/2 puod. tarkuoto Parmesan sūrio

1 šaukštas džiovintų itališkų prieskonių mišinio
1 šaukštas džiovintų raudonųjų pipirų (red pepper flakes)
1/2 šaukštelio druskos ir taip pat maltų pipirų
2 kiaušiniai

Įkaitinti orkaitę iki 350 laipsnių F. Sudėti viščiuko gabaliukus į dubenį, užpilti pasukomis, sumaišyti ir marinuoti 15 minučių (šaldytuve!).

Sumaišyti džiovėsius, tarkuotą sūrį, prieskonius, pipirus, druską ir maltus pipirus. Atskirame dubenėlyje išplakti kiaušinius.

Išimti viščiuką iš pasukų, pamirkyti kiaušiniuose, pavolioti džiovėsiuose (nukratyti, jei prilimpa per daug). Sudėti taip paruoštą mėsą į ištepą keptuvą ir kepti, kol viščiukas iškeps ir gražiai paruduos — apie 30 minučių.

NEREIKĖS LIETI AŠARŲ

Kai reikia lupti ir įpjauti svogūnus, iš akių ne vienam pabyla ašaros. Tai ne dėl to, kad gaila svogūno, bet dėl jo turimų vadinamųjų *pyruvic rūgščių*, kurios suerzina ašarų liaukas ir privertia akis ašaroti. Šios rūgštys taip pat svogūnui duoda įprastą „svogūnišką“ kvapą ir aštrumą. Tačiau kai kurios svogūnų rūšys šių medžiagų turi mažiau (pvz., ankstyvieji „Vidalia“ svogūnai), tad „verti“ nevercia. Šiomet rinkoje jau pasirodė nauja svogūnų rūšis, vadinama „Veri Sweet“. Šie svogūnai išaugino vienas Pasco, Wash., valstijos ūkininkas, žinomas kaip „Yukon Gold“ bulvių pradininkas. Svogūnų sezonas — liepa-rugsėjis. Manoma, kad vartotojai jais susidomės ir gausiai pirks.

Trumpai apie viską

* **Padangų savartyną** Trakų rajone naudojusi bendrovė neigia savo kaltę dėl rugpjūčio pradžioje kilusio milžiniško gaisro, padariusio dešimčių milijonų litų žalą aplinkai, ir teigė pasigedusi valstybės paramos. Naudojamas padangas žaizdrių kaime kaupusios bendrovės „Egapis“ prezidentas Kęstutis Chormanskis teigė, kad nuo 1996 metų už padangų rinkimą bendrovė gavo 129,000 litų, o į projektą investavo daugiau kaip 2.6 mln. litų. Nors patirti nuostoliai dar skaičiuojami, K. Chormanskio teigimu, jau aišku, kad gaisras bendrovei padarė 338,000 litų nuostolių. „Sklandantis kalbos, kad 'Egapis' pats galėjo padėti padangas, yra absurdiškos ir įžeidžia tiek mane, tiek ir mūsų kompaniją“, sakė K. Chormanskis. Pasak jo, perdirbus sudegusias padangas, buvo galima gauti beveik 3 mln. litų. (BNS)

* **Lietuvos onkologijos centro radioterapijos skyriaus vedėjas** Arvydas Burneckis pastarosiomis dienomis priverstas siųsti ligoniams pranešimus apie tai, kad jiems skirta spindulinė terapija atidedama vėlesniam laikui. Beveik 3 milijonus litų kainavęs aparatas piktybišioms augliams gydyti jau mėnesį stovi nenaudojamas, nes niekas neskiria 140,000 litų susidėjusiai detalei pakeisti. Onkologai pasijuto esą bejėgiai. (LŽ, Elta)

* **Lietuvos teritorinės darbo biršos** liepos mėnesį gavo 10 pranešimų apie numatomas grupės darbuotojų atleidimus. Darbdaviai pranešė apie numatomą daugiau kaip 500 darbuotojų atleidimą šių metų rugšėjo-lapkričio mėnesiais. Pagrindinės darbuotojų atleidimų priežastys — numatomi darbo organizavimo pakeitimai ir bankroto bylos arba įmonės panaikinimas. (BNS)

Krikščionys demokratams gina Lietuvos žemdirbius

Atkelta iš 1 psl.

Anot jo, taip yra dėl to, kad „prekybos tinklai reketuoja perdirbėjus, perdirbėjai — ūkininkus, o šie nebeturi ką reketuoti ir klimpsta į skurdą“.

Dėl prekybinių antkainių P. Gražulis kreipėsi į vieną iš socialdemokratų vadovų, Seimo vicepirmininką Vytenį Andriukaitį. Anot parlamentararo, V. Andriukaitis, būdamas opozicijoje, žadėjo dėti pastangas, sprendžiant šį klausimą, tačiau, būdamas valdžioje, „tyli

Amerikos indėnai mokys lietuvių pėdekystės

Atkelta iš 1 psl.

būrys sėkmingai kovoja su kontrabanda, užkardo neteisėtus sienos pažeidimus bei nelegalią migraciją JAV ir Meksikos pasienyje.

Iki penktadienį truksiančių mokymų metu amerikiečiai supažindins lietuvius pasieniečius su savo darbo specifika bei uždaviniais. Kursuose taip pat dalyvauja

Palangoje dėl variklio gedimo nutupdytas LAL lėktuvas

Atkelta iš 1 psl.

Gegužę Vilniaus oro uoste, sugedus vienam varikliui, tūpė du LAL „Saab 2000“. Pirmąkart — dėl sugedusio variklio hidraulinio siurblio, antrąkart — dėl kairiojo variklio sukčių regulatoriaus gedimo. Abiem atvejais žmonės

* **Jau baigtas priėmimas** į aukštąsias mokyklas. Daugiausiai stojantiems teko kovoti dėl ekonomikos ir verslo vadybos. Atsirado vos keli norintys patekti į fortepijono bei chorinio dirigavimo studijas. Šiemet studentų prašymai studijuoti buvo priimami nežinant, nei kokiai jų daliai nusišypsos laimė tapti studentais, nei kiek tėvams kainuos atžalų studijos. (R, Elta)

* **Valstybinio socialinio draudimo fondo** („Sodros“) valdyba siūlo nuo rugsėjo 1 d. vidutinės mėnesio draudžiamąsias pajamas padidinti 18 litų iki 904 litų. Jei šiam siūlymui būtų pritarta, vidutinė senatvės pensija padidėtų 0.5-1.5 proc. Pensininko, kurio vidutinė senatvės pensija yra 200 litų, pensija išaugtų 1.18 lito, 300 litų — 3.21 lito, 500 litų — 7.27 lito, 800 litų — 13.37 lito. Vidutinė nedirbančio pensininko pensija padidėtų 3.67 lito. (BNS)

* **Išankstiniais skaičiavimais, iirengti požeminę gamtinių dujų saugyklą** Lietuvoje kainuotų iki 150 mln. dol. Dabar Lietuvoje yra galimybė laikyti tik 16-20 mln. kubų dujų atsargas. Šio kiekio, be pramonės poreikių, Lietuvos vartotojams užtektų vos dviem savaitėms. (BNS)

* **Prokuroro žudikams artėjo atpildo valanda.** Sučiuptas ilgai ieškotas Panevėžio apygardos prokuroras Gintautas Sereika žudikas. Generalinės prokuratūros bei Policijos departamento pareigūnai sulaikė Arūną Varną. Jis priskiriamas Panevėžio „tulpinių“ gaujai. Kartu su A. Varnu buvo sulaikytas dar vienas gaujos narys. „Dabar jau drąsiai galima sakyti, kad prokuroras G. Sereika buvo nužudytas dėl savo tiesioginio darbo. Pareigūnas sąžiningai dirbo ir buvo dėl savo atliekamų pareigų“, sakė Panevėžio apygardos prokuratūros vadovas Justinas Pupka. (LR, Elta)

Krikščionys demokratams gina Lietuvos žemdirbius

Atkelta iš 1 psl.

kaip žemė. Spaudos konferencijoje P. Gražulis kritiškai vertino Žemės ūkio rūmus, kurių vadovybė pareiškė nepritarianti smulkųjų Suvalkių žemdirbių protesto akcijoms ir atsiirbojo nuo jų organizatorių. Krikščionių demokratų pozicijai, Žemės ūkio rūmai įkurti suburti visus žemdirbius, atstovauti visų kaimo žmonių interesams, analizuoti bei padėti spręsti visus žemės ūkiui ir kaimui svarbius klausimus, o ne tik stambiųjų ūkininkų problemas.

Amerikos indėnai mokys lietuvių pėdekystės

Atkelta iš 1 psl.

šių mokymų sumanytojas, JAV ambasadoje Rygoje įsikūrusios Neplatinamų medžiagų kontrolės pasienio apsaugos grupės vadovas, Robert Cozzolina.

Tai antrasis JAV pėdekų vizitas Lietuvoje. Panašūs mokymai Varėnos rinktinės Tribonių užkardos ruože buvo surengti 1999-aisiais.

Palangoje dėl variklio gedimo nutupdytas LAL lėktuvas

Atkelta iš 1 psl.

nenukentėjo. Anksčiau LAL skelbė, kad lėktuvas „Saab 2000“ konstrukcija numato saugų nusišypsos laimė tapti studentais, nei kiek tėvams kainuos atžalų studijos. (R, Elta)

KONFERENCIJĄ DAINAVOJE PRISIMENANT

„Tikėkime savo ateitimi“ konferencijos Dainavoje dalyviai.

Nors praėjo daugiau kaip mėnuo nuo pabuvimo Dainavoje, darbo konferencijoje „Tikėkime savo ateitimi“, dar negaliu pamiršti taip kūrybingai ir įdomiai praleisto laiko. Į konferenciją nuvykti man pasiūlė buvusi Dainavos stovyklautoja, Amerikoje gimusi, Connecticuto apygardos valdybos pirmininkė — Laima Karosienė. Su nekantrumu laukiau tos dienos, buvo labai smalsu: kas ten vyks, kokius žmones susitiksiu, ką veiksime, susirinkę iš visų Amerikos kampų? Jau namuose turėjau gavusi kelias žinutes iš Romualdo Kriaučiūno — vieno pagrindinių konferencijos organizatorių, kuris suteikė informaciją. Šioje šalyje esu metai ir keletas mėnesių, tad man viskas įdomu. Jau kelionės išvakarėse suskambėjęs telefonas nuteikė smagiai. Mat paskambinusi moteris prisistatė: Jolanta iš Detroito, ir pranešė, kad pasitiks oro uoste.

Sėkmingai nusikridusi, nesunkiai suradau J. Nemanienės mašiną ir patį Jolantą su vyru Dariumi, kurie jau buvo pasitikę Rasą, atsikridusią iš New Yorko. Nuo pat pirmų bendravimo minučių užsimezgė atviras ir draugiškas pokalbis. Besišnekučiuojant ir besidairant į Detroito apylinkes, nepastebėjom, kaip privažiuom Dainavą.

Apie šią vietą buvau skaičiusi spaudoje, kad ten rengiamos įvairios stovyklos. Negaliu nepasakyti keletos žodžių Dainavai, jos įkūrėjams ir tiems, kas ja dabar taip rūpestingai rūpinasi ir puoselėja. Šiame nuostabiame gamtos kampelyje pasijutau tarsi Spyglio ežeras, kryžių kalnas, Rambyno piliakalnis, žaliuojančios pušaitės, paminklas Romui Kalantai. Kaip tik šiais metais liepos mėnesį sukako 45 metai, kaip Dainava įkurti. Skaitau leidinį „Dainava 30“, kurį gavau dovanų iš leidinio redaktorių Gražinos ir Romualdo Kriaučiūno, ir žaviuosi mūsų tautos ryžtu sukurti lietuvišką salą didžiulėje Amerikos žemėje. Kiek įdėta pastangų ir triso, kad šis gamtos plotas būtų atgaiva lietuvių sieloms...

Nepabuvojęs čia, apie Ameriką daugelis galvoja, kaip apie pasakų šalį. Bet visos svajonės išgaruoja pirmosiomis dienomis, kai susiduri su

tikrove ir tik tada suvoki, kas tu esi, kaip reikia būti stipriam ir pasiruošus įvairiems netikėtumams. Kaip tik šioje darbo konferencijoje buvo kalbama ne tik apie lietuvių bendruomenės organizaciją, jos veiklą ir rūpesčius, bet svarstoma, kaip padėti tautiečiams įsikurti šioje šalyje, suteikti kuo daugiau teisingos informacijos.

Konferencijoje buvo kuriami ir svarstomi svarbūs projektai, kurie padėtų atvykusiems. Susirinkusieji išklauzė apie vieną tokių jau veikiančių projektų. Tai informacinis pagalbos centras Detroito. Pranešėjas Saulius Anužis — vienas konferencijos organizatorių, papasakojo, kokių principu veikia šis pagalbos centras. Jis yra Dievo Apvaizdos parapijos salėje. Po Mišių parapijos salėje yra paruošiamas informacinis stalas — sudėlioti leidinukai su plačia informacija jiems rūpimais klausimais:

1. apie butų nuomą, nuomininko pareigas ir teises;
2. Michigano valstijos politiniai ir sveikatos klausimai;
3. Michigano teismo eiga;
4. patarimai pensininkams;
5. patarimai tėvams, įvairios vaikų programos;
6. narkotikų ir alkoholio programa;
7. šeiminis smurtas.

Detroito pagalbos centre naujiesiems atvykusiems galima gauti baldų, kitų namų apyvokos daiktų, kuriems trūksta lėšų įsigyti, tik atvykus. Centro darba veda Raminta Vilkinė. Jame galima surasti asmenį, kuris suteiks reikiamą informaciją — tai Alma Butkienė, yra telefonas 248-354-3429. Detroito geru pavvyzdžiu galėtų pasekti ir kiti telkiniai.

Turintiems kompiuterį, turbūt nėra naujiena dar vienas informacinis šaltinis. Tai interneto tinklalapyje, jau dveji metai veikianči bendrieta. Skaitau leidinį „Dainava 30“, kurį gavau dovanų iš leidinio redaktorių Gražinos ir Romualdo Kriaučiūno, ir žaviuosi mūsų tautos ryžtu sukurti lietuvišką salą didžiulėje Amerikos žemėje. Kiek įdėta pastangų ir triso, kad šis gamtos plotas būtų atgaiva lietuvių sieloms...

Nepabuvojęs čia, apie Ameriką daugelis galvoja, kaip apie pasakų šalį. Bet visos svajonės išgaruoja pirmosiomis dienomis, kai susiduri su

„Visi mes esame skirtingi — storesni ir plonesni, tik įžengiantys į paauglystę ir besididžiujantys turtinga gyvenimo patirtimi, gyvenantys už jūriuose jau ilgai ir ką tik čia atvažiuavę, dirbantys ir svajojantys, verkiantys ir besijuokiantys, berašantys formules ar poeziją gyvenimo paraštėse...“ Visi norintys, turintys pasiūlymų ar patarimų gali parašyti adresu

info@uzjuriolietuva.net

Manau, kad beveik kiekvienam LB telkinyje surastume nemažai žmonių, kurie patys tiesiogine prasme yra paramos centrai, kurie, niekieno neraginami, ištisia pagalbos ranką, bet, sujungus jėgas, galima nuveikti daugiau. Konferencijoje išgirdome, kaip dirba kiti lietuvių telkiniai, kokių organizacijų, klubų yra, kaip jie tęsia pradėtą veiklą. Aišku, visoms joms reikia naujų kurybinių minčių, jaunų jėgų. O Dainavos konferencijoje kaip tik sutikau energingus ir kūrybingus žmones, kurie pilni sumanymų, veiklos. Tai tikiečiai Saulius Rakauskas, Linas Kliarskis, Dalia Pavalkytė, Rimas Pranskus ir Jonas Karpavičius — tai jis padovanojo stovyklai naują vėliavą, stovyklos dainininkė — Rima Kalinauskaitė ir Visvydas Matulis, abu iš Vašingtono-Baltimorės lietuvių jaunimo sąjungos, Jane Cox ir jaunas mokslininkas Daumantas Matulis iš Filadelfijos, Amandas Ragauskas iš Los Angeles, Linas Johansonas iš Clevelando, turbūt pats jauniausias apylinkės pirmininkas visose Amerikoje, Valdas Piastys iš Detroito ir daugelis kitų. Stovykloje jautėmės lyg viena didelė šeima; atlaidsi ir tolerantiškas mūsų išdaigoms tėvas Romualdas Kriaučiūnas, motina — Birutė Bublienė, kuri rūpinosi, kad būtume sotūs ir pailsėję, ir aišku, vyriausiasis brolis — Saulius Anužis, kuris švilpuko pagalba „valdė“ visus jaunesniuosius šeimos narius. Visiems šios konferencijos Dainavoje šeimos nariams tikrai rūpi čia, Amerikoje, išlaikyti lietuviškumą, tautos tradicijas ir kultūrą, įvairiais būdais ją puoselėti ir perduoti ateinančioms kartoms. O per visą Ameriką mūsų lietuvių šeima dar didesnė. Tad drąsiai tariau: tikėkime savo ateitimi!

Sigita Šimkuvienė

KAUNO JĖZUITŲ GIMNAZIOJE VYKDOMI DIDELI PROJEKTAI

Dėkoju Jums visiems už paramą projektams vykdomiems Lietuvoje. Tikrai norisi kartu pasidžiaugti ir perduoti Jums bent dalelę to nuostabaus jausmo, kai tave supa šypsenos vaikų veiduose. Tai pats didžiausias atpildas už visas pastangas užauginti Lietuvai naują, išsilavinusį ir sąžiningų piliečių kartą.

Kauno jėzuitų gimnazijoje

šiuo metu yra vykdomi dideli projektai. Dešimties metų atkūrimo sukaktį atšventusi gimnazija vis dar jaučia poreikį būtiniausioms mokymo priemonėms, lėšų remontams ir statyboms vykdyti. Reikia įrengti daugiau klasių pastogę, būtina suremontuoti atnaują, išsilavinusį ir sąžiningų piliečių kartą.

sistemas. Labai trūksta įrangos chemijos, fizikos, biologijos laboratorijoms ir dar daug, daug kitų reikmių. Kreipiuosi į visus, kuriems rūpi Kauno miestas, jo vaikai ir jėzuitų pastangos ir projektai. Kviečiu visus prisidėti prie Lietuvos ateities kūrimo.

Kun. Gintaras Vitkus, SJ

Kauno jėzuitų gimnazijos direktorius

A.† A. JURGIS DUMBRYS

Mirė 2002 m. rugpjūčio 12 d.

Gimė 1912 m. rugsėjo 14 d., Latvijoje, Rygoje. Į Ameriką atvyko 1949 m. ir gyveno Clevelande bei jo apylinkėse. Penkerius metus praleido Čikagoje.

Nuliūdę liko sūnūs: Rimantas su žmona Daina, jų vaikai Dainius, Rytis ir Aris; Gediminas su žmona Laura Renee, jų dukros Stephanie ir Deanna; Robertas su žmona Susan, jų vaikai Katherine ir Robertas; Hot Springs, Arkansas, gyvenantis brolis Algis su šeima; mirusių seserų šeimos Amerikoje, Lietuvoje ir Rusijoje, taip pat kiti tolimesni giminės.

A.a. Jurgis buvo vyras a.a. Barbaros, brolis a.a. Apolionijos Jurkevičienės, a.a. Hortensijos Šapalienės ir a.a. Eleonoros Mazoliauskienės.

Velionis bus pašarvotas penktadienį, rugpjūčio 16 d., nuo 3 v.p.p. iki 8 v.v. Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 Str., Chicago, IL, kur 6:30 v.v. įvyks atsisveikinimas. Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugpjūčio 17 d. Iš laidojimo namų 11 v.r. velionis bus atlydėtas į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią gedulingoms Mišioms, įvyksiančioms 11:30 v.r. Po šv. Mišių a.a. Jurgis Dumbrys bus palydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba www.petkusfuneralhomes.com

A.† A. Dr. JUOZUI PETRIKUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame dukrą, mielą MARGARITĄ ir kartu liūdimė.

Elena-Liūnė, Povilas Petrikai

„DRAUGA“ atmintime savo testamentu.

Lietuvos Partizanų šalpai aukojo:

- \$500 Kosmonas Vida, Palos Hills, IL.
- \$200 Tauragės lietuvių klubas per Stasę Rudokas, Chicago, IL (iš viso \$700); Kriščiūnas Alfonsas Indian Head Park, IL; Kurkulis Albinas, Chicago, IL (iš viso \$600); Budrys Ignas, Lockport, IL (iš viso \$400); Nyerges Salome, Santa Monica, CA (iš viso \$400); Šumskienė Nemira, Chicago, IL.
- \$100 Tiškevičius Stasys, Chicago, IL (iš viso \$200); Gutauskas Vytautas ir Ona, Michigan City, IN (iš viso \$550); Valavičius Antanas ir Viktorija, Chicago, IL (iš viso \$450).
- \$75 Dauparas Joseph, Chicago, IL.
- \$70 Navickas Petras, Chicago, IL.
- \$60 Vasonis Aldona, Chicago, IL (iš viso \$120) brolio a.a. Antano Rakausko atminimui.
- \$50 Aukštuolis Vytautas ir Natalia, Westmont, IL (iš viso \$375); Sidrys Jonas, Downers Grove, IL; Užubalis Nijolė, Chicago, IL; Repšienė Antanina, Chicago, IL; Gaizutis Jeronimas, Clarendon Hills, IL (iš viso \$125); Laniauskas Vacys ir Alfonsa, Palos Hills, IL (iš viso \$450); Skrupskelis Enata, Chicago, IL (iš viso \$100); Tamulionis Robertas, Beverly Hills, IL (iš viso \$250); Brazis Zigmas ir Valentina, Indian Head Park, IL.
- \$40 Cukuriene Janina, Chicago, IL (iš viso \$70).
- \$25 Sodeika Povilas, Apple River, IL; Kelečius Anthony, Oak Lawn, IL; Wasilewski Metys ir Elena, Broadview, IL (iš viso \$545); Karsas Julius, Oak Lawn, IL (iš viso \$175); Karuza Donata, Chicago, IL (iš viso \$590); Kairėlis Alfonsas, Schaumburg, IL; Drunga Birutė, Oak Lawn, IL (iš viso \$55); Dirda Petras, Oak Lawn, IL; aukotoja iš Chicago, IL, prašiusi jos pavardės spaudoje neskelbti (iš viso \$50); Andries G. Ruta, Media, PA.
- \$20 Dr. Kalvaitis Joseph, Chicago, IL; Juodka Vytautas, Chicago, IL (iš viso \$180); Gedaminas Alviras, Chicago, IL; Bernatavičius Stanley, Berwyn, IL; Kvietys John, Dayton, OH; aukotojas ar aukotoja be pavardės ir adreso.
- \$15 Makauskas Irene, Chicago, IL; Petrušaitis Joseph, Chicago, IL.
- \$10 Rukštelytė Eglė Sundstrom, Forest Park, IL; Narutis Peter, Westchester, IL; Jenig Henry, Chicago, IL; Radzevičiūtė Elena, Chicago, IL (iš viso \$60).

Lietuvos Partizanų globos fondo valdyba ir šelpiamieji partizanai nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams už atsiųstas aukas.

Visos aukos L.P.G. fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių.

Aukas prašome siųsti: L.P.G. Fund, 2711 West 71 Street, Chicago, IL 60629.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Rita Vencloviene ir Aldona Kamantienė, „Vaiko var-tų“ programos koordinatorės Lietuvoje, greitai lai-ku vėl ruošiasi išvykti rudens darbui su beglobiais Lietuvos vaikais. Pereitą pavasarį Ri-tos pradėta D. R. A. S. A. programa bus tęsiama toliau. Šalia darbo su vaikais, sava-norės planuoja suruošti semi-narą jų remiamų dienos cent-rų vadovams, kad vėliau cent-rų vadovės patios galėtų su vaikais kalbėtis apie rūkymo, alkoholio ir narkotikų žalą vaikams, jų šeimoms ir visu-meni.

„Draugo“ rėmėjas

Dr. V. Dubinskas, gyve-nantis Chicago, IL, „Draugo“ parėmė 500 dol. auką. Esame labai dėkingi!

Antanina Repšienė, nega-lėdama dalyvauti „Draugo“ gegužinėje, nusprendė 25 dol. auką paremti mūsų laikraštį. Tariau mes išsiųdome au-ką!

Iš arti ir toli

ŠVĖSIMĖ KUN.
ALFONSO BABONO
GIMTADIENĮ

Š.m. rugsėjo 6 d., penkta-dienį, Šv. Antano, Detroit, MI, parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas švęs savo 75 me-tų gimtadienį. Ta proga sek-madienį, rugsėjo 15 d., 12:15 v. p.p., parapijos salėje bus ruošiamas kun. Babonui pa-gerbimas ir pietūs. Visuomenė kviečiama dalyvauti šiame pa-gerbime. Svečiai gali registruotis pas Reginą Juškaitę-Švobienę, sekmdieniais po Mišių, arba skambinant (248) 547-2859 vakarais, arba pas Mykolą Abarių Dievo Apvaizdos parapijoje, arba skambi-nant (734) 462-2458. Šia nepa-prasta proga klebonui kun. Alfonsui Babonui bus įteikta sveikinimų knyga. Asmenys ar organizacijos, norinčios pa-sveikinti suaktyvininką kun. Alfonsą Baboną, gali atsiųsti sveikinimus Reginai Juškaitę-Švobienei, 1594 Beaupre, Madison Heights, MI 48071 arba Mykolui Abariui, 38601 Tuscany Ct., Livonia, MI 48154. Prašome svečius užsi-registruoti iki antradienio, rugsėjo 10 d., nes būtina ži-noti tikslų dalyvių skaičių.

Regina Juškaitė-Švobienė

Kun. prof. Kęstutis Tri-makas, prieš išvykdamas į Lietuvą, kur jis dėstys Vytau-to Didžiojo universitete ir ki-tur, atsiuntė 25 dol. auką pa-remti lietuvių knygų mugės Frankfurte išveijos skyrių. LB Kultūros taryba nuošir-džiai dėkinga už labai reika-lingą paramą.

Skautininkų ir vyresnių skaučių „Sietuvos“ draugo-vės sueiga šeštadienį, rug-pjūčio 17 dieną vyks Ateiti-ninkų namuose, Lemonte. Su-eiga prasidės 1 val. ir baig-sime 4 val. p.p. Visos sesės prašomos dalyvauti.

Vladas Jomantas, gyve-nantis Redford, MI, per Danu-tę Jankienę atsiuntė 50 dol. auką, skirtą paremti a. a. ra-šytojo Jurgio Jankaus užbaig-tos knygos „Pušis“ išleidimą. Gražina ir Viktoras Anka iš Bloomfield Hills, MI, atsiuntė 25 dol., o Regina Sventickienė iš Livonia, MI, atsiuntė 10 dol. Aukais galima siųsti Lithu-anian Writers Association var-du, c/o Stasys Dziugas, 5729 Edge Lake Dr., Oak Lawn, IL 60453-4509.

VASAROS FESTIVALIS – BRIGHTON PARKE

Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapija rengia vasaros festivalį, kuris vyks ši savaitę, rugpjūčio 17-18 d., prie 44 gatvės ir S. California kampo.

Šeštadienį šventė vyks nuo 5:30 val. v. iki 11:30 val. v., skambės muzika, vyks šokiai po žvaigždėtų dangumi (jeigu palis – salėje). Bus karšto, šalto maisto, veiks baras, „laimės šulinys“, mažiesiems bus ba-lionų, ledų, atgaivos.

Sekmdienį lietuviškos šv. Mišios bus aukojamos 10:30 val.r., lietuviški pietūs – tuoj po Mišių iki 4 val.p.p. (kavos bus visą laiką nuo 8:30 val.r. iki 4 val.p.p.). Vyks susitikim-s su svečiu vyksupu Juozu Žemaičiu, programą atliks kun. Juozas Lukšas.

Po to bus tęsiamos festivalio įdomybės lauke ir abiejose sa-lėse. Didžiosios loterijos bilie-tų traukimas – 4 val.p.p.

Parapijos lietuviai kviečiami į talką prie įvairių darbų. Skambinti Marijai Kincienei tel. 773-927-4990 arba Salo-mėjai Dauienei tel. 773-847-4855.

„SEKLYČIOJE“ – APIE NATO

Liepos 31 d. trečiadienio po-pietėje „Seklyčioje“ klausėmės aktualios paskaitos „Clinton ir Jelcin: jų palikimas NATO pletrai“. Šia tema kalbėjo žurnalistas, politinių straips-nių autorius inž. Bronius Nai-nys. Gerai vėsinamon „Sekly-čios“ salen prisirinko gražus būrys trečiadienio popietį lankytojų pasiklausyti įdo-mios jiems paskaitos.

Buvo kalbama apie NATO ir jo pletą. Ši tema labai svarbi, Lietuva ruošiasi ir laukia, kada bus pakviesta į šią tarp-tautinę organizaciją. Kelias atrado ilgas ir labai kompli-kuotas. Rusija nenori, kad iš

jos vergijos pačių išsivadavusios dabar jau laisvos valsty-bės būtų priimtos į NATO. Ru-sai vis tiek dar galvoja, kad šios valstybės priklauso jai. Buves JAV prezidentas Bill Clinton, geras diplomatas, iš-simokslinęs, buvo spaudžia-mas Rusijos prezidento Boris Jelcin, kad būtų užkirstas ke-lias Lietuvos valstybės įstoti į NATO. Į Briuselį susirinkę šešiolikos NATO valstybių va-dovai nutaria šią sąjungą plėsti.

Clinton – susipažinęs su Jel-cin, jie vienas kitą vadina net vardais. Jelcin mėgina Clinton diplomatiškai įtikinti, kad šis

ALTO Čikagos skyriaus valdyba tradicinę gegužinę ruošia rugpjūčio 18 d., sekma-dienį, nuo 12 val. iki 6 val.v. Ateitininkų namų sodelyje (12690 Archer Ave., Lemont, IL 60439). Gros Ažuolas Stel-mokas, bus skanaus maisto, atgaivos baras, veiks „laimės šulinys“. Kas begali būti ge-riau, jei ne būti su draugais gamtoje!

VĖL Į MOKYKLĄ

Rugpjūčio mėn. prasidėjo 2002-2003 mokslo metų re-gistracija. Kviečiame registruotis į mūsų parapijos katali-kišką mokyklą. Mokslo metų atidarymas rugpjūčio 22 d. (ketvirtadienį), 7:45 val. ryte. Švč. M. Marijos Gimimo mo-kykloje yra priešmokyklinis skyrius, 1-8 skyriai, taip pat yra popamokinė grupė. Mo-kyklos raštinės darbo laikas: pirmadienis-penktdienis, nuo 9 val. ryto iki 2 val. po pietų. Turinčius klausimų, prašome skambinti tel.: 773-476-0571. Mokyklos adresas: Nativity Blessed Virgin Mary School, 6820 S. Washnetaw Ave., Chi-cago, IL 60629.

LEMONTO LB APYLINKĖS GEGUŽINĖ

Savo draugų būrelyje ar šeimos ratelyje linksmiausią sek-madienio popietę galėsime praleisti Lemonto LB apylin-kės gegužinėje, kuri ruošiamą rugsėjo 1 d. 12 val.

Reikia tikėtis, kad oras bus gaivus ir palankus mums. Net ir lietaus atveju gegužinė įvyks, nes turime didelę ir gražią salę. Šioje gegužinėje jums specialiai bus gaminami šašlykai, kuriuos keps tikri „šefai“. Kas nebijos aštrių pa-dažų, šašlykus galės ragauti su tikru „Tamales“ padažu, bus cepelinų, pyragų, kavutės. Atgaivai veiks baras. Nereikės laimės bandyti loterijoje, tik reikės nusipirkti bilietą ir visi „apturėsime“ laimę. Visi bilie-tai bus su gerais ir vertingais laimikiais.

Lemonto LB valdyba turi sa-vo menininkų muzikantų, tai – valdybos narė Stasė Jagmi-nienė, kuri su savo vadovauja-ma „Teviškės“ kapela nukels mus į tikrą Lietuvos kaimo ge-gužinę, o valdybos narės Lai-ma Žukienė ir Genė Razumie-nė padainuos daug daug gra-zių dainelių. Tad kviečiame vi-sus į šią linksmą ir nuotaikin-gą gegužinę.

JAV LB Lemonto apylinkės valdyba

nesiūlytu Baltijos kraštų į NATO. Nepatenkintam Jelcin Amerikos prezidentas atsako, kad pirmenybė yra toms val-sityboms, kurios geriausiai pasi-ruošusios.

Šių JAV ir Rusijos presiden-tų pasitarimas vyko prieš ke-lerius metus kovo mėnesį Hel-sinkyje, Suomijos prezidento namuose. Helsinkis visgi ne Jalta. Tą pačią politiką dėl NATO veda ir dabartinis pre-zidentas G. W. Bush.

Inž. Bronius Nainys kalbėjo šia tema visą valandą, bet publika labai klausėsi. Buvo tikrai įdomi paskaita.

Laima Vaičiūnienė

POSĖDŽIAVO „PAGALBA LIETUVAI“ DIREKTORIŲ TARYBA

Čikagoje vykusio 89-tojo Lie-tuvos Vytų suvažiavimo me-tu rugpjūčio 2 d. Congress Plaza viešbutyje buvo susirin-kusi „Pagalbos Lietuvai“ pa-dalinio direktorių taryba. Prieš susirinkimą buvo suka-lbėta malda. Posėdžiui vadova-vė direktorių tarybos pirmi-ninkas ir Lietuvos Vytų orga-nizacijos padalinio steigėjas Robert S. Boris. Buvo prane-šta apie praėjusių 2001-2002 m. veiklą.

Buvo išsiųstas vienas 40 pė-dų ilgio talpintuvų, kurio ver-tė siekė arti 1.2 milijono dole-rių. Šiame talpintuve buvo įvairūs vaistai – antibiotikai Ceclor CD, pepsid, imodium, motrin, simethicone ir selsun blue, galvai plauti muilas, marlės, kempinės bei kiti įvai-rūs medikamentai. Talpintu-vas buvo išsiųstas per Catho-lic Medical Mission Board (CMMB) organizaciją, New York. Per paskutiniuosius 12 metų Lietuvon buvo išsiųsta 90 talpintuvų. Jų vertė siekė arti 68 milijonų dolerių. Už kiekvieną paaudotą dolerį „Pagalba Lietuvai“ gali nu-siųsti 194 dol. vertės vaistų Lietuvon.

Š.m. liepos 11-14 d. CMMB atstovė Jennifer Mullik ap-lankė Lietuvą ir „Carito“ pro-gramas (vaistinė, senelių prie-glaudą, Vilniaus universiteto Raudonojo Kryžiaus ligoninę, vaikų namus, Vilniaus univer-siteto greitosios pagalbos li-goninę, Kauno krikščionių gimdymo namus ir Kauno pa-auglių centrą). J. Mullik prane-šė, kad CMMB patenkinti darbu su „Pagalba Lietuvai“ ir ypač šio padalinio atstovo de-kanu Balio Stankaus tarpinin-kavimu Lietuvoje.

Sausio mėnesį iš padalinio antros programos – klierikų įsijungimo programos pirmieji du klierikai buvo įšventinti kunigais. Algis Šimkus, kurio rėmėjai buvo Adelė Bagdon iš Livonia, MI ir Olympia Zie-linski iš Danville, PA; ir Ta-deušas Jasinski, kurio rėmėjas buvo Lietuvos Vytų garbės narys kun. Peter Shakkalis iš Plymouth, PA. Du klierikai buvo pašventinti diakonais: tai paskutinis žingsnis prieš kunigystės šventimus, kitais metais Vaidas Vaišvilas – rėmėjas yra Benediktas Kark-lus iš Cleveland, OH, ir Ja-nus Adriauskevicius, kurio rėmėja yra Nellie Stodolski iš Kearny, NJ.

Buvo pranešta, kad per 2001-2002 m. 15 aukotojų pa-aukojo po 2,000 dol. užmokėti už metinę stipendiją klieri-kams, studijuojantiems Šv. Juozapo seminarijoje, Vil-niūje. Šiuo laiku studijuoja 75 klierikai. Dar 60 klierikų rei-ka linga mūsų finansinė para-ma.

Kun. Gintaras Grušas pa-skirtas nauju Šv. Juozapo se-minarijos rektoriumi. Jis prane-ša, kad Vilniaus seminari-jos choras išleido naują įrašą (compact disc) „Tu gimei iš Mergelės“. Yra giedama sep-tinto amžiaus Bizantijos gies-mė „Akstist of the Annuncia-tion of the Blessed Virgin Mary“, kuri buvo išversta iš graikų į lietuvių kalbą, ir iš Kantičkos „Marija, motina brangi“, bei kitas nuostabias gies-mes. Įrašai parduodami už 15 dol. ir pelnas skiriamas Vilniaus seminarijai paremti.

Kadangi per pereinamus me-tus talpintuvų siuntos mažėjo, ir nežinia, ar ateityje bus gauna-ma daugiau vaistų siuntoms, „Pagalba Lietuvai“ nusprendė remti „Carito“ programą – Gailestingos Motinos Tere-sės nakvynės ir globos namus,

taip pat remti kardinolo Aud-rio Juozo Backio amatų mo-kyklos įsteigimą, renkant au-kas įrangoms.

2001 m. Gailestingos Moti-nos Terešės globos namuose ir nakvynėje apsilankė per 18,000 vietinių žmonių. Kiek-vieną naktį nakvojo 50 žmo-nių, slaugoma 25-50 žmonių per dieną. Kadangi ši „Carito“ programa yra svarbi, naudinga ir ypač reikalinga, „Pa-galba Lietuvai“ direktorių ta-ryba nusprendė ją remti vie-nerius metus, paaukodami 20,000 dol.

Vilniaus amatų centrui dos-nūs nariai Petronella ir An-thony Alexander paaudkojo 200 IBM akcijų, kurių vertė yra per 20,000 dol.

Buvo pranešta, kad nuo įsteigimo 1990 m. iki 2002 m. Šv. Kazimiero šventės kovo 4 d. rėmėjų dosnumo dėka, pa-dalins jau surinko 1,000,833 dol. Ypatingas ačiū visiems dosniems ir nuolatiniams rė-mėjams, tik su kurių finan-sine parama ši suma buvo gauta. Padėka išreikšta pa-dalinio valdybos pirmininkei Re-ginai Juškaitė-Švobienėi bei valdybos nariams už pastan-gas ir dar vieną sėkmingą me-tų darbą.

Buvo gautas prašymas iš kun. dr. Arvydo Ramono, ku-ris neseniai buvo Telšių vys-pupo paskirtas į jauną Klai-pėdos universitetą atgaivinti ir vadovauti religijos studijų katedrai. Norima įsteigti ne-didelę teologinę biblioteką. Reikalinga religinės lite-ratūros, teologinės medžiagos, knygų ir žurnalų studentams. Šis prašymas buvo išspaus-dintas „Drauge“ ir pranešta per „Amerikos lietuvių balso“ radijo programą Detroit. Džiugu pranešti, kad gėrai-rėdžių dosnumu buvo surinkta 4,100 dol. šiam projektui, o iš prelatu R. Jurgio Šarauskio gauti du kompiuteriai. Dabar kun. dr. Ramonas galės plėtoti pedagoginę veiklą su studen-tais Dievo ir tėvynės labui. Būtų naudinga bibliotekai gauti ir mažą kopijavimo apa-ratūrą (xerox machine).

Direktorių tarybos narė Ma-rytė Abbott baigia ruošti „Pa-galba Lietuvai“ „website“. „Pa-galba Lietuvai“ dabar turi ke-turias humanitarines progra-mas: vaistų pėsiantimo išlai-doms padengti (medicininis fondas), Šv. Juozapo seminari-jos fondas, „Carito“ projektas – Gailestingos Motinos Tere-sės nakvynės ir globos namai bei Vilniaus amatų mokyklos įrangų finansavimas. Rėmėjai galės pasirinkti, kokį projektą norės paremti.

2002-2003 m. „Pagalba Lie-tuvai“ direktorių tarybą suda-ro: vadovas – Robert S. Boris, vadovo asistentė – Regina Juškaitė-Švobienė, valdybos dvasios vadas – prelatas dr. Juozas Anderlonis, L.V. centro valdybos pirmininkas – Ro-bert A. Martin, Jr. ir nariai: Marytė Abbott, Anthony Ale-xander, Anne T. Baronas, Len Kapochus, Frank Petrauskas, ir Michael Shea.

2002-2003 m. „Pagalba Lie-tuvai“ valdyba buvo direktorių patvirtinta. Ją sudaro: dvasios vadas – kun. J. Walter Sta-nievich, pirmininkė – Regina Juškaitė-Švobienė, pirminin-kas emeritus – Robert S. Bo-ris, vicepirmininkas – Mi-chael Shea, vicepirmininkas teisiniams reikalams – Sau-lius Kuprys, sekretorė/izdinin-kė – Theresa Stasiulaitis Shea, korespondencijos sekre-torius – William Zager, pa-tikėtiniai – Valentina Bulo-tienė ir Stella Hotra, tvark-

SKELBIMAI

• **Lithuanian Mercy Lift** dėkoja Lithuanian Citizen's Society of Western Pennsylvania už \$500 auką. Ši auką buvo skir-ta krūties vėžio ankstyvai diag-nostikai Lietuvoje. Dėkojame už auką. **Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-952-0781. Tax ID#36-3810893.**

• **Aa. Olgos Markunas** atminimą pagerbdami, draugai ir giminės suaukėjo \$270, ku-riuos paskyrė Olgos giminėms, gyvenantiems Degutių kaime prie Tauragės. Ši auką padės šelpiti sunkiai sergancius ligo-nius. Aukoj: Irene Lee, Mr. ir Mrs. Martin Plonus, Mr. ir Mrs. Tom Russo, Jacqueline Peterson, Michelle Plonus, Marcus Plonus, Kazys ir Teresė Kazlauskas. Nuoširdžiai dėkojame aukoto-jams. **Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-952-0781. Tax ID#36-3810893.**

• **Aa. Antano Santaro** atminimą pagerbdami, Hali-na Bagdonas ir Lietuvių ag-roonomų sąjunga aukojė \$150 įvairiems Lithuanian Mercy Lift darbams Lietuvoje. Nuoširdžiausiai dėkojame aukotojams. **Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-952-0781. Tax ID#36-3810893.**

• **Lithuanian Mercy Lift** dėkoja už aukas, skirtas šelpi ti sunkiai sergancius ligonius Lietuvoje. Aukoj: \$300 Danutė Januta, CA; \$200 Aldona Ugenas, FL; \$100 Vaidas ir Ona Budnikas, NJ, Jerald Matz, NE, Omar Bendikis, IL, JAV LB Elizabeth, New Jersey, apylinkė; \$50 Danuta ir Joseph Baltramonaitis, IL; \$35 Joseph Dauparas, IL; \$25 Sheila ir Raymond Mickus, IL, Jack Alex, CA, Tekle Bogusas, MA, John ir Birutė Flynn, OH; \$20 ir mažiau Marie Charlotte Abelkis, IL; Albert ir Diane Banis, IL; Albina Gizzarelli, RI, Victoras ir Stella Macys, FL, Dalia Armonas, OH, George ir Jeanne Likander, IL, Antanas Musteikis, NY, Frances Kelsheimer, IL, Albert Butkus, IL, Victor ir Ruta Moncenko, NY. Nuoširdžiai dėkojame aukoto-jams. **Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-952-0781. Tax ID#36-3810893.**

Atsiųsta paminėti

„Lithuanian Heritage“ – July/August, 2002. Tai, gali-ma drąsiai teigti, geriausias žurnalas, leidžiamas anglų kalba, bet lietuviškomis temo-mis, ne tik šiame krašte, bet ir Lietuvoje. Leidžia ir reda-guoja Valentinas Ramonis su visu būriu pagalbinių redak-torių ir bendradarbių. Admin-istruoja Aldona Remeika. Žurnalas dvimėnesinis, ad-ministracijos adresas: Baltech Publishing, P.O. Box 225, Le-mont, IL 60439-0225. Metinė

• **Aa. Bronės Stravinskienės** atminimą pagerbdami, J. Vaicė-koniai iš MD ir draugai iš Naval Facilities Engineering Com-mand, Washington, DC, suauko-jo \$115 įvairiems Lithuanian Mercy Lift darbams Lietuvoje. Nuoširdžiai dėkojame aukoto-jams. **Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-952-0781. Tax ID#36-3810893.**

• **Aa. dr. Linos Kriau-čiūnaitės-Tharp** atminimą pagerbdami, per jos laido-tuves draugai suaukėjo \$222, kurie bus paskirti Kauno medicinos universiteto Stoma-tologijos fakultetui. Auko-jo: David P. Kumanoto, D.D.S., dr. Jeff Eaton, D.D.S., Jasmine Singh, Paul Daug-herity, Matt Richardson. Reiškiam gilią užuojautą velionės artimiesiems. Nuoširdžiausiai dėkojame aukoto-jams. **Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-952-0781. Tax ID#36-3810893.**

Advokatas
Vytėnis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL.

Advokatas
Jonas Gibaitis
Civilinės ir
kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
E-mail: Gibaitis@aol.com
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 8 v.r. iki 1 v.p.p.

Advokatas
GINTARAS P. CEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago,
IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

IMIGRACINĖS TEISĖS
ADVOKATAS
AURELIUS BUTVILAS
Tel. 312-580-1217
135 S. LaSalle #2300 Chicago, IL 60603
Galimos konsultacijos šeštadieniais

prenumerata JAV-se 29.95 dol.

Šiame numeryje rašoma apie Prancūzijos imperato-riaus Napoleono pirmuosius ir paskutinius žingsnius Lie-tuvoje (1812 m.); Dariaus ir Girėno skrydį ir niekuomet tiksliai neišaiškintas jų zuvi-mo aplinkybes; Klaipėdos gimtadienį; yra apmąstymų apie juodą lietuvišką duonėlę ir daugybę kitų įdomių straips-nių. Žurnalas gausiai iliustruo-tas, spalvotu priekiniu viršeliu, daro labai patrauklų išpa-dį.

Lietuvos Vytų garbės narys Faustas Strolia, solistė Marytė Bizinkau-kaitė ir Teresė Strolienė praėjusiame Lietuvos Vytų suvažiavime.

R. Juškaitės-Švobienės nuotr.

darė – Patricia Zyren.

Posėdis baigtas malda. Ki-tas direktorių tarybos posėdis

vyks 2003 m., Brockton, Mas-sachusetts.

Regina Juškaitė-Švobienė

„Seklyčioje“ inž. Broniaus Nainio paskaitos klausėsi susidomėję lankytojai.

B. Jasaitienės nuotr.